

AIZSARGĀJAMĀ
DENDROLOGISKĀ STĀDĪJUMA
“CĒRES PARKS”
NOVĒRTĒJUMS

Pasūtītājs: Dabas aizsardzības pārvalde

Izpildītājs: SIA “LABIE KOKI eksperti”

Dabas aizsardzības
pārvalde

2017.-2018.

Izpētes objekts: Cēres parks atrodas Kandavas novada Cēres pagastā.

Iesaistītie eksperti:

Daiga Strēle, Latvijā kvalificēta dārziece (apliecības sērija KAB Nr. 078039) un Eiropas Arboristu Padomes (EAC) sertificēta arboriste (sertifikāta Nr. ID 004737);

Maija Medne, Latvijā kvalificēta arboriste – kokkope (apliecības sērija KAB Nr. 068981), bioloģe, LR sertificēta sugu un biotopu jomas eksperte (sertifikāta Nr. 102); Latvijas Dendrologu biedrības sertificēta dendroloģe, sertifikāta Nr. 011;

Dāvis Mesters, mežzinātnes speciālists ar lauksaimniecības zinātņu bakalauru mežzinātnē (sērija BD E Nr. 2782).

Saturs

Ievads.....	4
1. Normatīvie akti.....	5
1.1. Attīstības plānošanas dokumenti un vietējās pašvaldības saistošie noteikumi.....	5
1.2. Ministru kabineta noteikumi.....	6
1.3. Latvijas Republikas likumi.....	10
1.4. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās prasības.....	13
2. Teritorijas raksturojums.....	16
2.1. Atrašanās vietas raksturojums.....	16
2.2. Vēsturiskā attīstība.....	16
2.3. Zemes vienību raksturojums un piederība.....	18
3. Teritorijas novērtējums.....	20
3.1. Ainavas novērtējums.....	20
3.2. Svešzemju sugu stādījumu/dendroloģisko vērtību raksturojums – koku novērtējums.....	21
3.3. Dabas vērtību novērtējums.....	23
4. Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu robežu izvērtēšana.....	25
4.1. Vēsturiskais un kultūrvēsturiskais novērtējums.....	26
4.2. Ainavas novērtējums.....	26
4.3. Dendroloģiskais un dabas vērtību novērtējums.....	26
5. Rekomendācijas dabas vērtību saglabāšanai ilgtermiņā.....	27
Bibliogrāfija.....	30
Attēlu saraksts.....	34
Pielikumi.....	35

Ievads

Valsts nozīmes dabas pieminekļa – dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” novērtējums sagatavots, pamatojoties uz 2017. gada 24. augustā noslēgto līgumu Nr. 7.8/32/2017-P starp **Dabas aizsardzības pārvaldi** un **SIA “LABIE KOKI eksperti”**. Šī līguma ietvaros paredzēts izstrādāt novērtējumu astoņiem dažādiem Latvijas dendroloģiskajiem stādījumiem - Ausekļa Ramata Jurgakalna, Rozališķu parka, Cēres parka, Indrānu parka, Kalētu parka, Ķeipenes parka, Pamūšas parka un Zlēku parka stādījumiem.

Novērtējums sastāv no ievada un 5 nodaļām, kas ietver 7 attēlus un 2 tabulas.

Pirmajā nodaļā apskatīti normatīvie akti, kas nosaka stādījumu aizsardzības statusu un regulē to darbību.

Otrajā nodaļā raksturota teritorijas atrašanās vieta, vēsturiskā attīstība un zemes vienību piederība.

Trešajā nodaļā analizētas dendroloģisko stādījumu ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, dots dendroloģiskais un dabas vērtību raksturojums un novērtējums.

Ceturtajā nodaļā veikta dendroloģisko stādījumu robežu izvērtēšana.

Piektajā nodaļā atrodamas rekomendācijas dabas vērtību saglabāšanai ilgtermiņā.

Novērtējums sagatavots uz 27 lapām un tam ir 5 pielikumi:

1. pielikums “Koku vērtēšanas kritēriji” uz 1 lapas;
2. pielikums “Koku novērtējuma tabula” uz 9 lapām;
3. pielikums “Dižkoku uzmērīšanas anketa” uz 12 lapām;
4. pielikums “Koku novērtējuma plāns” uz 1 lapas;
5. pielikums “Sugu un biotopu eksperta atzinums Nr. MM102/06” uz 8 lapām.

1. Normatīvie akti

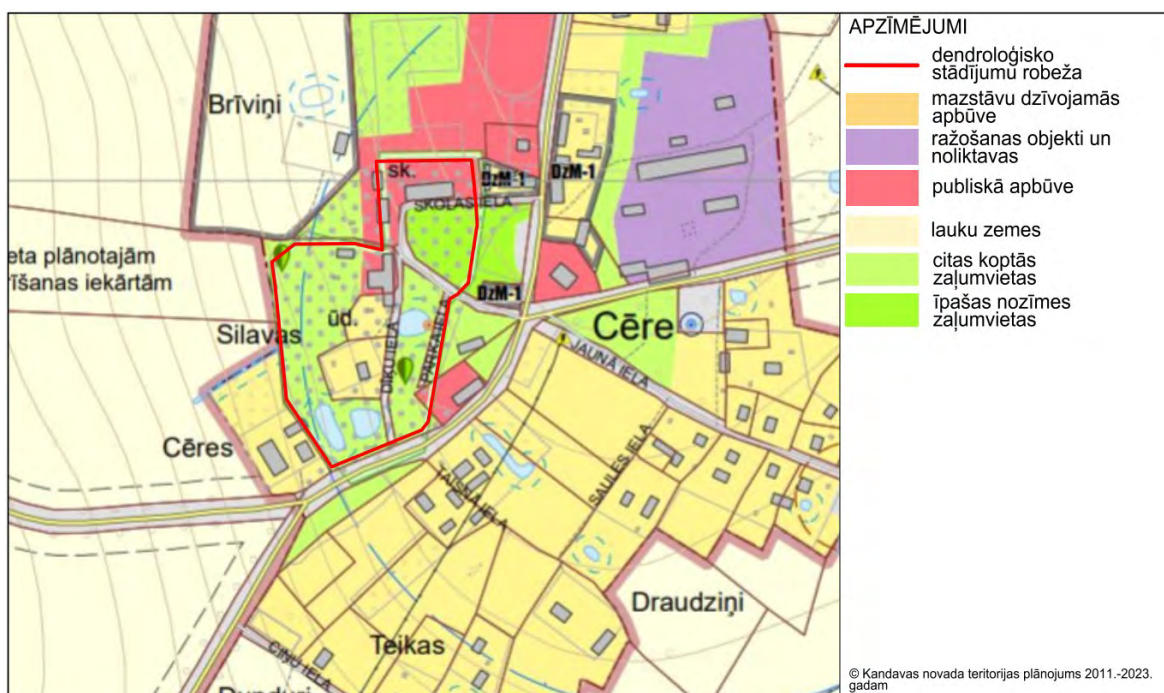
Šajā nodaļā apskatīti spēkā esošie normatīvie akti, kas nosaka un regulē dendroloģisko stādījumu teritorijas statusu un darbības tajā.

1.1. Attīstības plānošanas dokumenti un vietējās pašvaldības saistošie noteikumi

Teritorijas plānojums

Teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi.

Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. - 2023. gadam Cēres parks ir attēlots kā īpaši aizsargājama dabas teritorija un aizsargājami dendroloģiski stādījumi. Cēres parka teritorijā ir konstatēti arī divi aizsargājami koki – parastais osis un Eiropas dižskābardis.

1.attēls "Kandavas novada teritorijas plānojums. Cēres ciema teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana"

Cēres ciema funkcionālais zonējums lielāko Cēres parka daļu definē kā zaļumvietas, kur apbūve nav primārais izmantošanas veids. Šīs zonas raksturo augsta ekoloģiskā vērtība un uz tām attiecināmi Kandavas novada domes saistošie noteikumi Nr. 19. "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi".

1994.gada 19.maijā Saeimas pieņemtais likums "Par pašvaldībām"

Pamatojoties uz šo likumu, vietējā pašvaldība pieņem saistošos noteikumus.

2011.gada 30.novembrī Kandavas novada domes izdotajos pašvaldības saistošajos noteikumos Nr.19 “**Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi**”

Noteikumu 3. nodaļā “Vispārīgie noteikumi teritoriju izmantošanai” un tās 3.4. apakšnodaļā “Prasības īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanai”, tiek uzskaitītas novadā esošās aizsargājamās dabas teritorijas. Īpaši noteikumi teritorijām netiek izvirzīti.

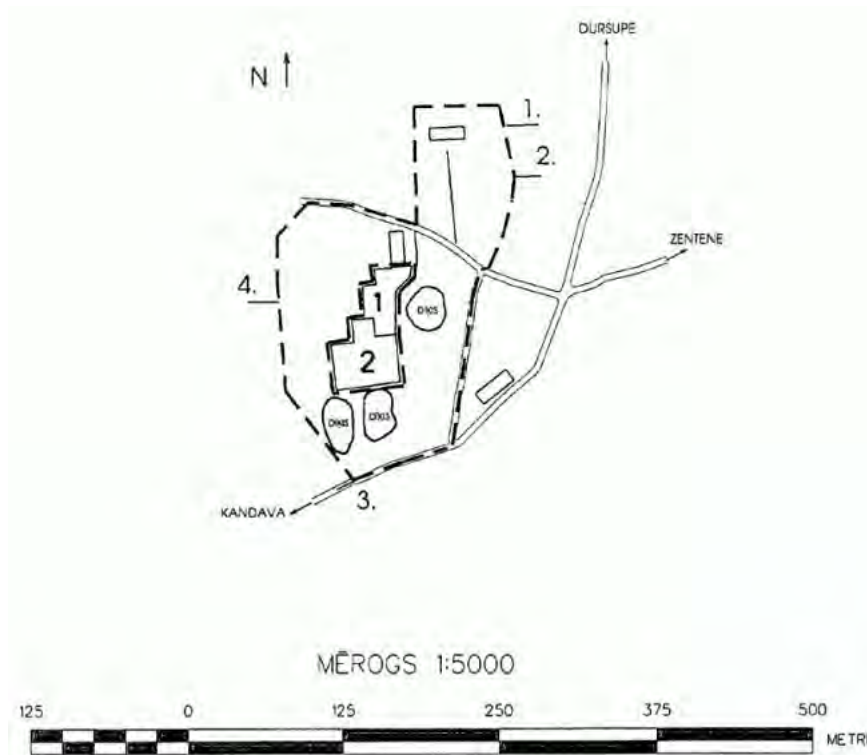
1.2. Ministru kabineta noteikumi

2000. gada 14. novembrī Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr. 396 “**Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu**”

Šajos noteikumos tiek noteiktas īpaši aizsargājamās sugas (sugu saraksts pievienots noteikumu 1.pielikumā) un ierobežoti izmantojamās īpaši aizsargājamās sugas (2.pielikums).

2001. gada 20. martā Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr. 131 “**Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem**”

Noteikumi nosaka 89 šādus dabas pieminekļus – aizsargājamus dendroloģiskos stādījumus. Ar šiem noteikumiem Cēres parkam piešķirts dabas pieminekļa un aizsargājamo dendroloģisko stādījumu statuss. Šo pašu noteikumu 76. pielikumā pievienota Cēres parka shēma un robežu apraksts (skatīt 2. attēlu un 1. tabulu).

2. attēls "Cēres parka shēma"

1.1 tabula

Cēres parka robežu apraksts

Nr. p.k.	Robežposmu numurs pēc plāna	Pa kādiem plāna situācijas elementiem robeža noteikta
Kandavas novads. Cēres pagasts.		
1.	1-2	Uz dienvidiem gar saimniecības "Galdnieki" zemi
2.	2-3	Uz dienvidiem pa pašvaldības zemi gar pļavu, tālāk pa ceļu gar ēkām un uz dienvidrietumiem pa ceļu Dursupe-Kandava līdz saimniecības "Cēre" zemei
3.	3-4	Uz ziemeļrietumiem un ziemeļiem gar saimniecības "Cēre" laukiem
4.	4-1	Pa pašvaldības zemi uz ziemeļiem gar liepu rindu, šķūnīšiem un uz austrumiem gar izmēģinājumu lauciņu sētu līdz sākumpunktam Parka vidū: 1 – saimniecības "Pienotava" zeme 2 – saimniecības "Alejas" zeme

2003. gada 26.augustā Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu"

Noteikumi nosaka valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu un restaurāciju, kā arī kārtību, kādā tiek piešķirts vidi degradējoša objekta statuss.

2007. gada 24. aprīlī Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr. 281 “**Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas**”

Noteikumi nosaka tiešo kaitējumu draudu gadījumus un kārtību, kādā Valsts vides dienests organizē preventīvo pasākumu veikšanu. Tāpat tiek noteikti sanācijas mērķi un metodes, kārtība, kādā nosakāmi un veicami sanācijas pasākumi, un kārtība, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas.

2010.gada 16.martā Ministru kabineta pieņemtie noteikumu Nr.264 “**Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi**”

Noteikumi nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbību veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās izveidošanas un lietošanas kārtību.

Noteikumi nosaka dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanas nosacījumus.

Nosaka, aizsargājamās teritorijās aizliegtās darbības, ar konkrētiem izņēmumiem:

- nosaka, ka aizsargājami dendroloģiskie stādījumi ir izņēmums, un tajos drīkst izmantot citzemju sugas meža atjaunošanā un ieaudzēšanā.

Noteikumu 8.nodaļas prasības attiecas uz dabas pieminekļiem, tajā skaitā, uz aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem.

Nodaļā (40.punkts) noteikts, kādas darbības ir aizliegtas dabas pieminekļa teritorijā:

- veikt darbības, kuru dēļ tiek bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis vai mazināta tā dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;
- iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskām vajadzībām;
- aizliegts: mainīt zemes lietošanas kategoriju, izņemot zemes lietošanas kategorijas maiņu aizsargājamajos dendroloģiskajos stādījumos saskaņā ar normatīvajiem aktiem par parku ierīkošanu un apsaimniekošanu;
- aizliegts kurināt ugunsuru ārpus speciāli ierīkotām vietām.

Noteikumu 8.3. apakšnodaļa (48., 49., 50., 51. punkts) nosaka, ka pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas atļauts:

- bīstamos kokus atļauts nocirst (novākt), ja nav citu iespēju novērst bīstamu situāciju (piemēram, apzāģēt zarus, izveidot atbalstus, izvietot norobežojošās barjeras un braukšanas ātrumu ierobežojošas zīmes);

- koku ciršana un dendroloģisko stādījumu atjaunošana atļauta saskaņā ar aizsargājamā dendroloģiskā stādījuma rekonstrukcijas projektu;
- aizsargājamā dendroloģiskajā stādījuma teritorijā pieļaujama infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve vai atjaunošana, kā arī ēku rekonstrukcija.

Ministru kabineta 2017. gada 20.jūnija noteikumi Nr.350 “**Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu**”

Noteikumi nosaka īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu, kā arī īpaši aizsargājamās meža, krūmāju un purvu biotopus raksturojošās pazīmes. Saraksts ar piezīmēm pievienots šo noteikumu pielikumā.

2012.gada 18.decembrī Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr.936 “**Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā**”

Noteikumi nosaka vispārējās dabas aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā, aprobežojumus aizsargjoslās ap purviem, bioloģiski nozīmīgu meža struktūras elementu noteikšanas un saglabāšanas nosacījumus, saimnieciskās darbības ierobežojumus dzīvnieku vairošanās sezonas laikā.

2012. gada 2.maijā Ministru kabineta pieņemtie noteikumi Nr.309. “**Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža**”

Noteikumi nosaka kārtību koku ciršanai ārpus meža, kādā kārtībā izsniedz atļauju koku ciršanai ārpus meža, metodiku zaudējumu aprēķināšanai par koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā, kā arī gadījumus, kad zaudējumu atlīdzība netiek noteikta.

Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumi Nr. 935 “**Noteikumi par koku ciršanu mežā**”

Noteikumi nosaka galvenās cirtes un kopšanas cirtes kritērijus, maksimālo kailcirtes platību, koku ciršanas kārtību mežā, dabas aizsardzības prasības koku ciršanai, cirsmu sagatavošanas kārtību, kārtību, kādā izsniedzams apliecinājums koku ciršanai, un tā derīguma termiņu, kā arī nosaka koku ciršanas kārtību Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, lai īstenotu būvniecību, parku, mežaparku un lauksaimniecībā izmantojamās zemes ierīkošanu, kuras rezultātā platība tiek atmežota.

Ministru kabineta 2007. gada 24. aprīļa noteikumi Nr. 281 “**Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas**”

Noteikumi nosaka tiešo kaitējumu draudu gadījumus un kārtību, kādā Valsts vides dienests organizē preventīvo pasākumu veikšanu. Tāpat tiek noteikti sanācijas mērķi un metodes, kārtība, kādā nosakāmi un veicami sanācijas pasākumi, un kārtība, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas.

1.3. Latvijas Republikas likumi

1993. gada 3.martā Augstākās Padomes pieņemtais likums “**Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām**”

Likums definē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas pamatprincipus, to veidošanas kārtību un pastāvēšanas nodrošinājumu, pārvaldes, stāvokļa kontroles un uzskaites kārtību, kā arī valsts, starptautisko, reģionālo un privāto interešu savienojamību īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanā, saglabāšanā, uzturēšanā un aizsardzībā.

Likuma 6. pants nosaka, ka “dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājamie koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība”.

Likums nosaka vispārīgus apsaimniekošanas noteikumus. 26. pants par aizsargājamās teritorijas apsaimniekošanas organizēšana nosaka, ka „nepieciešamo saimniecisko pasākumu veikšanai aizsargājamās teritorijās likumā noteiktajā kārtībā var izveidot biedrības un nodibinājumus. Vietējās pašvaldības var finansēt un veikt savā administratīvajā teritorijā esošo aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanu. Biedrības, nodibinājumi un pašvaldības par plānotajiem apsaimniekošanas pasākumiem informē Dabas aizsardzības pārvaldi”.

1997. gada 5.februārī Saeimas pieņemtais “**Aizsargjoslu likums**”

Likuma mērķis ir noteikt aizsargjoslu veidus un to funkcijas, aizsargjoslu izveidošanas, grozīšanas un likvidēšanas pamatprincipus, aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību un saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās.

Lai gan dendroloģiskie stādījumi atbilst īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - dabas pieminekļu (MK noteikumi Nr. 264) prasībām, kuru apsaimniekošanā jāņem vērā noteiktie aizliegumi, piemēram, bez Dabas aizsardzības pārvaldes atļaujas aizliegts cirst kokus, Aizsargjoslu likums nosaka, ka: “elektrolīniju trase — elektrolīniju darbības nodrošināšanai paredzēta dabā esoša josla, kas ietilpst aizsargjoslā un uzturama brīva no kokiem un krūmiem”.

Tā kā Aizsargjoslu likums ir augstākstāvošs nekā Ministru kabineta noteikumi, tad, ja rodas neskaidrības par koku ciršanu elektrolīniju tuvumā, tad jāņem vērā Aizsargjoslu likumā noteiktās normas.

2000. gada 24.februārī Saeimas pieņemtais „Meža likums”

Likuma mērķis ir veicināt meža ekonomiski, ekoloģiski un sociāli ilgtspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu, visiem meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem nodrošinot vienādas tiesības, īpašuma tiesību neaizskaramību un saimnieciskās darbības patstāvību un nosakot vienādus pienākumus; kā arī reglamentēt valsts meža zemes pārvaldības un atsavināšanas nosacījumus.

Likums nosaka, ka meža zeme ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie pārplūstošie klajumi, purvi, lauces un tam piegulošie purvi.

Saskaņā ar likumu mežs ir ekosistēma visās tās attīstības stadijās, kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz piecus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainaga projekcija ir vismaz 20 procentu no mežaudzes aizņemtās platības;

Likums nosaka, ka par mežu neuzskata:

- zemi, ko aizņem esošu autoceļu zemes nodalījuma josla, dzelzceļa zemes nodalījuma josla, elektrisko tīklu un elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju trase, gāzes vadu, naftas vadu trase, ūdensvadu trase un kapsēta, kā arī mākslīgas vai dabiskas izcelsmes koku rindu, kuras platums ir mazāks par 20 metriem, augļu dārzu, parku, kokaudzētavu;
- atsevišķi no meža esošu platību, kas atbilst meža definīcijai un ir mazāka par 0,5 hektāriem.

Likums nosaka, ka parku meža zemē izveido saskaņā ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem pēc noteikta plāna vai projekta, lai nodrošinātu sabiedrības atpūtai un izklaidei piemērotus dabas objektus. Parkam ir nepieciešama regulāra kopšana

un atjaunošana, lai uzturētu tā funkcijas un kvalitāti.

Savukārt mežparku izveido, lai nodrošinātu sabiedrības atpūtai, sportam un izklaidei piemērotus apstākļus mežā, un to apsaimnieko tādā apjomā, lai saglabātu meža ekosistēmu un nepasliktinātu teritorijas estētisko, ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību. Mežparkā ir aizliegta kailcirte.

2000. gada 16.martā Saeimas pieņemtais “**Sugu un biotopu aizsardzības likums**”

Likuma mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu Latvijā, saglabājot Latvijai raksturīgo faunu, floru un biotopus, regulē sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, veicina populāciju un biotopu saglabāšanu atbilstoši ekonomiskajiem un sociālajiem priekšnoteikumiem, kultūrvēsturiskajām tradīcijām, kā arī regulē īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību. Likums definē valsts pārvaldes un institūciju kompetenci, zemes īpašnieku un pastāvīgo lietotāju pienākumus un tiesības sugu un biotopu aizsardzībā, nosaka nepieciešamību veikt sugu un biotopu monitoringu.

2006. gada 2.novembrī Saeimas pieņemtais “**Vides aizsardzības likums**”

Likuma mērķis ir veicināt ilgtspējīgu attīstību vides aizsardzības jomā, kā arī radīt un nodrošināt efektīvu vides aizsardzības sistēmu. Tās uzdevumi ir saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, saglabāt bioloģisko daudzveidību, veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu, nodrošināt sabiedrības līdzdalību ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā, kā arī nodrošināt sabiedrībai iespēju brīvi saņemt vides informāciju. Likums piemērojams saistībā ar kontroli vides aizsardzības jomā un resursu izmantošanu, iedzīvotāju tiesībām un pienākumiem vides aizsardzības jomā.

2011. gada 13. oktobrī Saeimas pieņemtais “**Teritorijas attīstības plānošanas likums**”

Likuma mērķis ir panākt, ka teritorijas attīstība tiek plānota tā, lai varētu paaugstināt dzīves vides kvalitāti, ilgtspējīgi, efektīvi un racionāli izmantot teritoriju un citus resursus, kā arī mērķtiecīgi un līdzsvaroti attīstīt ekonomiku. Teritorijas plānošanas viens no uzdevumiem ir saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

1.4. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās prasības

1995. gada 31. augustā Saeimas pieņemtais likums “Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību”

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta konvencija par bioloģisko daudzveidību Latvijā. Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana.

1996. gada 17. decembrī pieņemtais likums “Par 1979. gada Bernes Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu”

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta konvencija par dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu Latvijā. Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, un arī veicināt šādu sadarbību.

1997. gada 17. februārī Saeimas pieņemtais likums “Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību”

Ar šo likumu tiek pieņemta un apstiprināta 1972. gada Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. Konvencijā tiek skaidroti jēdzieni “kultūras mantojums” un “dabas mantojums”, kā arī skaidrota nepieciešamība aizsargāt unikālas kultūras un dabas vērtības.

2002. gada 18. aprīlī Saeimas pieņemtais likums “Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem Latvijā. Tas ir jauna veida starptautisks līgums, kurš sasaista vides tiesības ar cilvēka tiesībām. Orhūsas konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs.

2003. gada 7. janvārī Ministru kabineta pieņemtajiem noteikumiem Nr. 10 „Noteikumi par līgumu par sikspārņu aizsardzību Eiropā”

1991. gadā 4. decembrī pieņemtais „Līgums par sikspārņu aizsardzību Eiropā” nosaka, ka Latvijā ir jāaizliedz sikspārņu apzināta ķeršana, turēšana vai nogalināšana, jānosaka teritorijas, kas ir nozīmīgas sikspārņu saglabāšanas statusam, ieskaitot mītnēm un aizsardzībai, jāņem vērā nepieciešamie ekonomiskie un sociālie apsvērumi, aizsargājot šīs vietas no izpostījuma vai traucējumiem, jācenšas identificēt un aizsargāt svarīgākās sikspārņu barošanās vietas no izpostīšanas vai traucēšanas, jāveic atbilstoši pasākumi, lai sekmētu sikspārņu aizsardzību un sekmētu sabiedrības apziņas veidošanos par sikspārņu saglabāšanas nozīmīgumu. Dendroloģiskajos stādījumos sastopamie lielie, dobumainie koki var būt piemērotas dzīvotnes sikspārņiem, kā arī dažādu ūdens objektu tuvums nodrošina nepieciešamās barošanās vietas.

2007.gada 29.martā Saeimas pieņemtais likums “Par Eiropas ainavu konvenciju”

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta Eiropas ainavu konvencija. Konvencijas mērķi ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā. Konvencija attiecas uz visām pušu teritorijām un ietver dabiskās, kā arī lauku, urbānās un piepilsētu teritorijas. Tā ietver sauszemes un jūras teritorijas, un iekšējos ūdeņus. Tā attiecas uz ainavām, kuras var uzskatīt par izcilām, tāpat kā uz ikdienišķām vai degradētām ainavām. Latvijā ir izstrādāts un 2007.gada 29.martā Saeimā pieņemts Likums par Eiropas ainavu konvenciju, ar kuru tā tiek pieņemta un apstiprināta.

Eiropas Padomes Direktīva 2009/147/EK “Par savvaļas putnu aizsardzību”

Direktīva attiecas uz visu savvaļas putnu sugu aizsardzību, kas sastopamas dalībvalstu teritorijā. Direktīva nosaka šo sugu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, un to izmantošanas normas. Direktīva attiecas uz putniem, putnu olām, putnu ligzdām un putnu dzīvotnēm. Dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai uzturētu šo sugu populācijas tādā līmenī, kas, pirmkārt, atbilst ekoloģijas, zinātnes un kultūras prasībām, tajā pašā laikā ņemot vērā saimnieciskās un rekreatīvās prasības, vai lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim. Dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai pietiekamā mērā saglabātu, uzturētu vai atjaunotu visu šo putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju. Dendroloģiskajos stādījumos dažādi koku ciršanas vai kopšanas, kā arī dažādi infrastruktūras izveides projekti būtu jāveic ārpus putnu ligzdošanas laika, samazinot negatīvo ietekmi uz putnu sugām.

Eiropas Padomes Direktīvas 92/43/EEK “Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību”

Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. Direktīvas paredz, ka katrai dalībvalstij ir jāizveido aizsargājamo dabas teritoriju tīkls (saukts par NATURA 2000), kas nodrošinātu direktīvu pielikumos minēto sugu un biotopu adekvātu aizsardzību un saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības stāvokli dabiskās izplatības areālā. Ja dendroloģiskais stādījums ir nozīmīgs kādas sugas dzīvotnes aizsardzībai, to var rosināt noteikt kā N2000 teritoriju.

2. Teritorijas raksturojums

2.1. Atrašanās vietas raksturojums

Cēres parks atrodas Kurzemes austrumu daļā, Kandavas novadā, Cēres ciemā. Kopējā parka platība 3,9 ha.

Kandavas novada reljefs ir daudzveidīgs, jo teritorijā ietilpst divu ģeomorfoloģisko rajonu daļas - Ziemeļkursas augstiene un Austrumkursas augstiene. Cēres apkaimē ir viena no augstākajām augstienes vietām, kur zemes virsmas atzīme sasniedz ~100m vjl. Reljefu veido smilšaini, mālaini un morēnas nogulumi.

Lielākajā novada teritorijā klimats raksturojams kā mēreni vēss un vidēji mitrs. Klimatu zināmā mērā ietekmē Ziemeļkursas un Austrumkursas augstienes atšķirīgais novada reljefs. Gada vidējā temperatūra svārstās no 5,5°C līdz 8°C. Nokrišņu daudzums sasniedz 600 – 750 mm gadā, visvairāk nokrišņu izkrīt gada siltajā periodā. Cēres apkaime raksturojas ar nepastāvīgu sniega segu un biežiem atkušņiem.

Kandavas novada teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Aktīvās ūdens apmaiņas (saldūdens) zonā, biežums ir ap 350 m. Kvartāra nogulumi sastopami praktiski visā novada teritorijā un to biežums mainās no 0,5 līdz 60 m. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem Kandavas novada teritorijas lielākie virszemes ūdeņi ir upes - Venta, Lielupe un Abava, kā arī Engures ezers.

2.2. Vēsturiskā attīstība

Cēres muiža (bruņinieku muiža) izveidota 1352. gadā no senā Rīgas Heinriha lēņa.

3. attēls "Cēres muiža 20.gs. sākumā"

Muiža piederējusi fon Altenboku dzimtai laika posmā no 1492. - 1658. gadam, pēc tam tā laika gaitā pārgājusi fon Funku, fon Rapu, fon Šilingu, Heikingu un fon Hānu dzimtu īpašumos. Pēdējie muižas īpašnieki bija fon Kniges laika posmā no 1883. līdz 1920. gadam. 19. gadsimta 60. gados veikta Cēres muižas klasicisma stilā celtās divstāvu kungu mājas pārbūve. Kungu mājas modernizācijas projektu realizējis Kurzemes arhitekts Teodors Zeilers. 1921. gadā kungu māju piešķīra Cēres pagastam skolas vajadzībām, un tajā atradās Cēres skola. Ēkas pārbūve vēlreiz veikta 1940. un 1941. gadā par pagasta līdzekļiem.

20. gadsimta sākumā muižai piederēja 1022 ha zemes, divas pusmuižas (Baltklāvu un Liliju piemuižas), krogs un 19 zemnieku mājas. Muižā bijis krogs, pienotava, siernīca, vējdzirnavas un darvas dedzinātava. 1919. gada sākumā kungu mājā darbojās Cēres pagasta izpildkomiteja. Barons fon Knige bija aizbēdzis, lai izvairītos no aresta. Vēlāk kungu māja stāvēja tukša. 1920. gadā muižas zemi nacionalizēja un agrārreformas laikā to sadalīja jaunsaimniecībās. Muižas centrā atradās arī pasts un telefona centrāle, Cēres piensaimnieku sabiedrība "Spēks" un Mazsaimnieku veicināšanas kooperatīvs "Palīgs". Darbojās arī Lauksaimniecības sabiedrība, Cēres patērētāju sabiedrība, Cēres Savstarpējās apdrošināšanas biedrība, Latvijas Kultūras veicināšanas biedrības Cēres nodaļa, tāpat aizsargu pulka nodaļa, mazpulks un aizsardžu pulciņš. No 1944. gada rudens līdz kara

beigām bijušajā kungu mājā atradies vācu kara hospitālis. Šobrīd Cēres muižas kungu mājā Cēres pamatskola. Skolā iekārtots arī neliels muzejs.

4. attēls “Cēres muižas kungu māja no piebrauktuves puses, ap 1920 gadiem”

2.3. Zemes vienību raksturojums un piederība

Īpaši aizsargājamais dabas piemineklis – aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi “Cēres parks” atrodas uz vairākām zemes vienībām. Lielākā daļa zemes pieder pašvaldībai (kad. apz. Nr.: 90440050121, 90440050165 un 90440050118), savukārt zemes vienība ar nosaukumu “Pienotava” pieder fiziskai personai, (kad. apz. Nr. 90440050122) un zemes vienība ar nosaukumu “Alejas” ir jaukta statusa kopīpašums (kad. apz. Nr. 90440050123). Skatīt 5. attēlu.

5. attēls "Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" izvietojums".

3. Teritorijas novērtējums

Šajā nodaļā aprakstītas un analizētas dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, dots dendroloģiskā un dabas vērtību raksturojums. Stādījumiem dots novērtējums, kas kalpo par pamatojumu dendroloģisko stādījumu iekļaušanai, paplašināšanai vai izslēgšanai no valsts nozīmes īpaši aizsargājamo dendroloģisko stādījumu kategorijas.

3.1. Ainavas novērtējums

Cēres parka ainavas novērtējums sagatavots, apsekojot teritoriju dabā 2017. gada 9. oktobrī, kā arī iepazīstoties ar pieejamajiem kartogrāfiskajiem un vēsturiskās izpētes materiāliem.

Lai arī Latvijas muižu dārzu pirmsākumi rodami 16. gs. beigās, to skaitā arī Cēres muižas parka, reāla muižas centru apbūve izveidojās tikai 17. gs. Muižas dārza jeb parka ainava gadsimtu gaitā ir piedzīvojusi daudz pārmaiņu. Par dārza sākotnējo izskatu trūkst liecību – kartogrāfiskais materiāls, kas rādītu muižu centru plānojumu 17. gs. ir mazskaitlīgs un informatīvi trūcīgs, arī tekstu par muižu centriem un dārziem ir maz.

Cēres parks savulaik veidojies ap muižnieku dzīvojamo ēku kompleksu - tagadējo skolu. Centrālais parka objekts - Cēres muižas ēka - vēsturiski izmantota dažādām vajadzībām. Ēkai ir bijuši vairāki īpašnieki un līdz ar to katram laika periodam piemērotas atšķirīgas tās izmantošanas funkcijas.

Mūsdienu Cēres parka ainavu telpai ir laba pieejamība. To veicina valsts vietējās nozīmes auto ceļš V1393 Purmaļi – Oksle – Cēre. No Mūrnieku ielas pie Cēres parka var piebraukt pa vairākām mazākām ielām, kas ved cauri parkam līdz skolas ēkai - Skolas iela, Parka iela, Dīķu iela.

Cēres parkam blakus esošo ainavu pēc zemes lietojuma veida var iedalīt agroainavā jeb ārainē. Parkam pa perimetru atrodas lauksaimniecības zeme. Apsaimniekotie tīrumi rada sakoptības sajūtu un ir galvenais ainavu veidojošais faktors.

Tā kā bijušās muižas ēkās šobrīd atrodas skola, līdz ar to apkārtnē ir pielāgota skolas vajadzībām - izveidots bērnu rotaļu laukums, basketbola laukums, teritorijā izvietoti soliņi un citi labiekārtojuma elementi. Ap muižas ēku šobrīd izveidojies pagasta centrs, kur norit intensīva kultūras un sabiedriskā dzīve.

Cēres parka ainavu veido relatīvi vienveidīgs, lēzens reljefs. Ainavā dominē tuvplāna un vidusplāna skati. Ainavu telpas vizuāli estētiskā vērtība cieši saistīta ar muižas

kompleksu un dendroloģisko parku. Parka vizuālo vērtību paaugstina teritorijā esošās ūdenstilpnes, kokaugu un krūmu stādījumi, to lapojuma nokrāsas dažādos gadalaikos.

No ainavas estētisko faktoru un kultūrvēsturiskā viedokļa Cēres parks joprojām ir nozīmīgs kultūrvēsturisks piemineklis, kas veido vietējo identitāti. Cēres muižas parks ir orientieris ainavā un tā ir neatņemama Cēres sastāvdaļa.

3.2. Svešzemju sugu stādījumu/dendroloģisko vērtību raksturojums – koku novērtējums

Koku inventarizācija Cēres parkā veikta 2017. gada 9. oktobrī. Kopā novērtēti 53 koki un 9 koku grupas (75 gab). Dendroloģiski vērtīgie koki numurēti dabā ar plastikāta numuriem pēc vienotas sistēmas, numerācija atspoguļota inventarizācijas plānā un tabulās. Koku fiziskais stāvoklis novērtēts pēc 10 baļļu sistēmas, nosakot vitalitāti un piešķirot noteiktu krāsu (skatīt pielikumu “Koku vērtēšanas kritēriji”), un apskatāms koku novērtējuma tabulās.

Veicot koku stāvokļa novērtējumu, secināts:

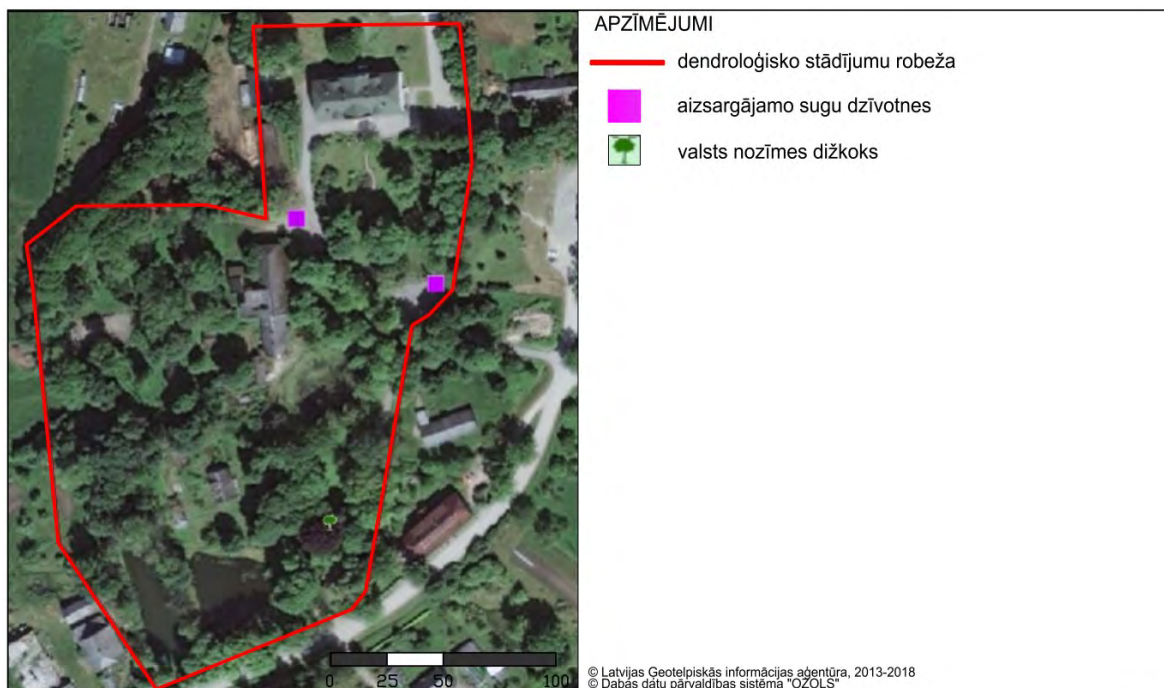
- Apsekotajā teritorijā novērtēti 18 dažādi kokaugu taksoni: *Acer platanoides* (parastā kļava) – 1 grupa, *Acer pseudoplatanus* (kalnu kļava) – 14 gab. un 6 grupas, *Acer pseudoplatanus* ‘*Purpurascens*’ (kalnu kļava ‘Purpurascens’) - 14 gab., *Aesculus hippocastanum* (parastā zirgkastaņa) – 1 gab., *Carpinus betulus* (parastais skābardis) – 1 gab., *Fagus sylvatica* (Eiropas dižskābardis) – 3 gab., *Fagus sylvatica* ‘*Purpurea*’ (Eiropas dižskābardis ‘Purpurea’) - 1 gab., *Fraxinus excelsior* (parastais osis) – 2 gab., *Juglans cinerea* (pelēkais riekstkoks) – 1 gab., *Juglans mandshurica* (Mandžūrijas riekstkoks) – 1 gab., *Juglans nigra* (melnais riekstkoks) – 1 gab., *Laburnum alpinum* (Alpu zeltlietus) – 1 gab., *Quercus rubra* (sarkanais ozols) – 1 gab. un 1 grupa, *Quercus sp.* (ozolu suga) – 2 gab., *Salix alba* ‘*Vitellina*’ (baltais vītols ‘Vitellina’) - 1 gab., *Salix fragilis* ‘*Bullata*’ (trauslais vītols ‘Bullata’) - 1 gab., *Salix x sepulcralis* (nokarenais zeltzaru vītols) - 2 gab., *Tilia x europaea* (Holandes liepa) – 5 gab. un 2 grupas.
- Vidējais koku fiziskā stāvokļa novērtējums objektā ir 6,37 no 10.
- Teritorijā konstatēti **ļoti vērtīgi un izcili** koki – 43 gab., kuru vainagi plānā ir atzīmēti ar violetu vai sarkanu krāsu, ir noteikti saglabājami; **vērtīgi koki** – 19 gab., kuriem vainagi plānā ir atzīmēti ar zaļu krāsu; koki iespēju robežās ir saglabājami.
- Teritorijā ir konstatēti **6 valsts nozīmes dižkoki** – Nr. 43569; 43570; 43587; 43590; 43592; 43595 – kuriem saskaņā ar MK 16.03.2010 Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” ir noteikta aizsargjosla

vainaga projekcijas platumā, kā arī 10 m platā joslā no tās (mērot no koka vainaga projekcijas ārējās malas).

- Teritorijā konstatēti **6 potenciālie dižkoki** – Nr. 43571; 43575; 43597; 43703; 43706; 43718. Par potenciāliem dižkokiem ir uzskatāmi tādi koki, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla nav mazāks par 10% no 2010. gada 16.marta Ministru kabineta pieņemtajiem noteikumiem Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumā noteikto attiecīgo koku sugu apkārtmēra 1,3 m augstumā.
- Teritorijā konstatēti **6 ainaviski vērtīgi koki** – Nr. 43561; 43562; 43568; 43596; 43597; 43700. Koki savas ainaviskās vērtības dēļ saglabājami un saudzējami.
- Cēres parka teritorijā papildus novērtētajiem kokiem ir konstatēti esoši krūmu stādījumi, kā arī teritorija tiek papildināta ar jauniem kokaugu stādiem. Sastopamie kokaugi – *Abies concolor* (vienkrāsas baltegle), *Acer platanoides* ‘*Rubra*’ (parastā kļava ‘*Rubra*’), *Berberis sp.* (bārbeles suga), *Caragana sp.* (karaganas suga), *Cotoneaster lucidus* (spožā klintene), *Crataegus sp.* (vilkābeles suga), *Euonymus europaeus* (Eiropas segliņš), *Forsythia intermedia* (vidējā forsītija), *Ginkgo biloba* (divdaivu ginks), *Malus zumi* (dzumi ābele), *Magnolia sp.* (magnolijas suga), *Philadelphus coronarius* (parastais filadelfs), *Rhus typhina* (etiķkoks), *Sambucus sp.* (plūškoks suga), *Syringa sp.* (ceriņu suga), *Spiraea sp.* (spirejas suga), *Symphoricarpus laevigatus* (baltā sniegoga), *Thuja sp.* (tūjas suga).
- Novērtētā teritorija ir publiski pieejams pilsētas centrā esošs skolas parks. Līdz ar to ir noteikti jāveic koku kopšanas un regulāras apsekošanas darbi, izvērtējot koku stāvokļa izmaiņas. Ja teritorijā tiek plānots atjaunot labiekārtojumu un infrastruktūru, tad kopšanas darbi ir jāveic pirms objekta nodošanas, pēc labiekārtojuma pabeigšanas.
- Veicot koku novērtējumu dabā, tika noteiktas koku kopšanas prioritātes: **8 koki ar kopšanas prioritāti A** (noteikti jāsakopj 1- 6 mēnešu laikā) Nr.: 43571; 43573; 43575; 43581; 43587; 43599; 43600; 43701; **28 koki ar kopšanas prioritāti B** (nepieciešama kopšana, bet nav steidzama) Nr.: 43565; 43569; 43570; 43572; 43579; 43580; 43583; 43586; 43588; 43589; 43590; 43591; 43595; 43596; 43597; 43700; 43702; 43703; 43704; 43705; 43706; 43708; 43709; 43710; 43711; 43713; 43717; 43718; **13 koki ar kopšanas prioritāti C** (var sakopt, bet nav nepieciešams) Nr.: 43562; 43563; 43564; 43566; 43567; 43568; 43574; 43577; 43578; 43584; 43598; 43714; 43720; **13 koki ar kopšanas prioritāti D** (kopšanas nav nepieciešama, izņemot gadījumos, ja vainaga tiešā tuvumā tiek attīstīta infrastruktūra); Nr.: 43561; 43576; 43582; 43585; 43592; 43593; 43594; 43699; 43707; 43712; 43715; 43716; 43719.

3.3. Dabas vērtību novērtējums

Atsaucoties uz Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā *Ozols* esošo informāciju, Cēres parka teritorijā ir konstatētas lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* dzīvotnes (skat. 6. attēlu, kur lapkoku praulgrauža atradnes iekrāsotas ar violeto krāsu).

6.attēls "Lapkoku praulgrauža dzīvotnes Cēres parka teritorijā"

Lapkoku praulgrauzis iekļauts Eiropas Padomes Direktīvā 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, kā arī 2012. gada 18. decembrī pieņemtajos Ministra kabineta noteikumos Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu". Sugas aizsardzību regulē "Sugu un biotopu aizsardzības likums", 2000. gada 14. novembrī pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu".

Būtiskākā dabas vērtība apsekotajā teritorijā ir veci, lielu dimensiju koki, kuros izveidojušies dobumi. Parkā sastopamas divas īpaši aizsargājamās sugas, kas saistītas ar veciem kokiem: vabole - lapkoku praulgrauzis *Osmoderma eremita* (1 atradne) un ķērpis kausveida pleiostikta *Pleurosticta acetabulum* (9 atradnes). Kausveida pleiostikta parkā sastopama uz labi apgaismotiem kļavu un zirgastaņu stumbriem. Lapkoku praulgrauzis konstatēts vienā osī teritorijas centrā, jo pie sakņu kakla novērojami kāpuru ekskrementi. Pēc M. Kalniņa izstrādātā dokumenta "Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai", Cēres parks ir

piemērots lapkoku praulgrauža tālākai populācijas attīstībai, jo šeit sastopami veci, dobumaini koki. Kopumā Cēres parkā par praulgrauzim piemērotiem atzīti 48 koki.

Pēc SIA "LABIE KOKI eksperti" 2017. gada 9. oktobrī veiktās koku inventarizācijas datiem, parkā konstatēti seši īpaši aizsargājami dabas objekti – dižkoki, definēti pēc 2010. gada 16. martā Ministru kabineta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā uzrādītajiem stumbru apkārtmēriem 1,30 metru augstumā no sakņu kakla (skatīt pielikumā "Dižkoku uzmērīšanas anketa").

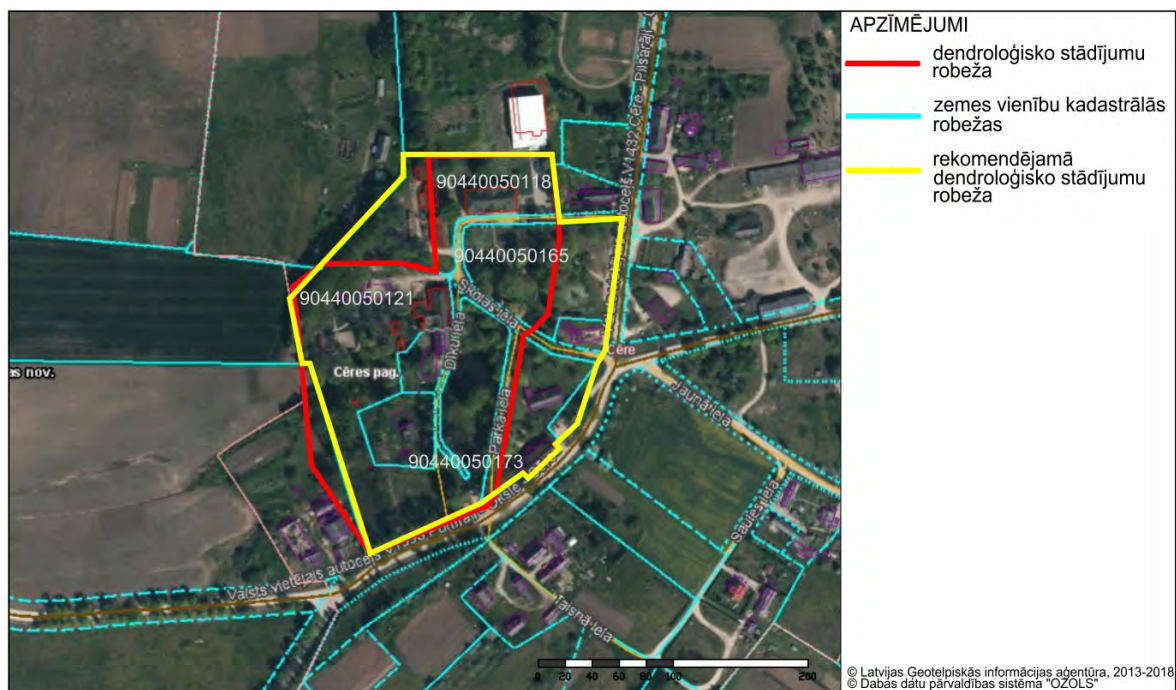
Dendroloģisko stādījumu teritorijā "Cēres parks" netika konstatēti īpaši aizsargājami biotopi.

4. Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu robežu izvērtēšana

Šajā nodaļā pēc sniegtajiem ekspertu novērtējumiem un atzinumiem tiek izvērtēta dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" atbilstība dendroloģisko stādījumu statusam.

Dendroloģisko stādījumu robežas nav nolasāmas dabā, tās arī nav īpaši marķētas. Robežu atrašanās vietu iespējams noteikt dabā tikai aptuveni. Tuvāk robežai esošo koku atrašanās vieta nav precīzi definējama, lai to izdarītu jāveic robežu iemērīšana dabā, definējot precīzu dendroloģisko stādījumu robežu un koku atrašanās vietu. Rekomendējam veikt inženiertopogrāfisko uzmērīšanu, pēc kuras būs iespējams koku novērtējuma datus pārnest uz topogrāfiskā plāna.

Nemot vērā visas parkā esošās vērtības un izvērtējot parka potenciālu attīstīties, rekomendējam saglabāt teritorijai dendroloģisko stādījumu statusu, taču ir jāveic robežu precizēšana atbilstoši dendroloģisko un dabas vērtību izvietojumam dabā. Dendroloģisko stādījumu robežas dienvidu daļā pielīdzināt kadastrālajām robežām, savukārt ziemeļrietumu pusē jāveic precizēta topogrāfiskā uzmērīšana, lai noteiktu, vai aleja ietilpst zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr. 90440050118; ja neietilpst, tad dendroloģisko stādījumu robeža jāpaplašina tā, lai ietvertu arī aleju. Austrumu pusē dendroloģisko stādījumu robežās jāietvert visa zemes vienība ar kadastra apzīmējumu Nr. 90440050165, skatīt attēlu Nr. 7.

7. attēls "Priekšlikums aizsargājamās teritorijas robežai"

4.1. Vēsturiskais un kultūrvēsturiskais novērtējums

Cēres muižas komplekss līdzīgi kā daudzas citas muižas Latvijā ir cietis gan no ēku funkciju maiņas, gan zemju sadalījuma, taču, ņemot vērā, ka muižas ēkā šobrīd atrodas skola, apkārt esošais parks ir kopts un dendroloģiskās vērtības ar zināmām izmaiņām ir labi saglabājušās. Rekomendēts Cēres parkam saglabāt dendroloģisko stādījumu statusu.

4.2. Ainavas novērtējums

Vēsturiskā informācija par muižas apbūvi ir ļoti skopa, tāpēc ir grūti novērtēt, cik lielā mērā ir saglabājusies muižas parka stādījumu struktūra, taču esošā vēsturiskā muižas apbūve, ūdens elementi un koptie, gadalaikos mainīgie stādījumi ir galvenās estētiskās vērtības, kas veido Cēres centra ainavas. Kompleksa apbūves arhitektūras elementi un stādījumi joprojām ir ievērojams kultūrainavas piemineklis, tādēļ rekomendējams parkam saglabāt ĪADT dendroloģisko stādījumu statusu.

4.3. Dendroloģiskais un dabas vērtību novērtējums

Gan esošajās parka robežās, gan ārpus tām ir sastopami veci un dobumaini koki, kas piemēroti parkā sastopamo dabas vērtību – īpaši aizsargājamo sugu - lapkoku praulgrauža un kausveida pleirostiktas populāciju attīstībai, tādēļ no dabas vērtību viedokļa ir ieteicama ĪADT statusa saglabāšana un robežu paplašināšana.

5. Rekomendācijas dabas vērtību saglabāšanai ilgtermiņā

Šajā nodaļā sniegtas rekomendācijas Cēres parka ainavu telpas uzlabošanai un dabas vērtību saglabāšanai ilgtermiņā.

Pirms dendroloģisko stādījumu kopšanas, uzturēšanas, labiekārtošanas vai būvniecības darbiem, izstrādājams rekonstrukcijas projekts, kurā iekļaujama teritorijas izpēte, novērtējums un teritorijas kopšanas un uzturēšanas plāns, paredzot labiekārtošanas darbus, kas veicinātu teritorijas attīstību. Rekonstrukcijas projekts izstrādājams pēc SIA "LABIE KOKI eksperti" 2017. - 2018.gadā izstrādātajām vadlīnijām, kam ir rekomendējošs saturs. Veicot labiekārtošanas vai būvniecības darbus aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" teritorijā pirms būvniecības darbiem nepieciešams saņemt atzinumu no arborista - kokkopja un sugu un biotopu eksperta, kas apliecinātu, ka paredzētā būvniecība neietekmēs dabas vērtību dzīvotspēju un pastāvēšanu ilgtermiņā. Novērtētajā teritorijā kokiem Nr. 43574 un 43719 nav noteikta koka suga. Šiem kokiem ir jāveic atkārtota apsekošana no koka ziedēšanas sākuma līdz koka veģetācijas perioda beigām, lai pēc ievāktās informācijas noteiktu koku sugas.

2.tabula

Nepieciešamie apsaimniekošanas pasākumi

Nr. p.k.	Veicamā darbība	Veicamās darbības raksturojums	Aktivitātes uzsākšanas laiks, prioritāte
1.	Koku kopšana	<p>Lai saglabātu dendroloģiskās vērtības, nepieciešams stingri vadīties pēc izstrādātā koku novērtējuma, skatīt pielikumu "Koku novērtējuma tabula". Primārais uzdevums teritorijā ir saglabāt un kopt esošās vērtības – izcilos un vērtīgos kokus, kā arī dižkokus. Primāri jāsakopj bīstamie koki (A! prioritāte), kā arī koki gar intensīvi lietotiem ceļiem un taciņām, atpūtas zonām, soliņiem.</p> <p>Teritorijā jā saglabā iespējami daudz beigtās koksnes. Ja kritušie koki traucē meža apmeklētājiem, kas lieto šo teritoriju kā rekreācijas zonu, var izzāgēt kritālās pārrāvumu taciņas izmērā un izzāgēto nogriezni novietot blakus kritalai, tādējādi piesaistot sugas, kas apdzīvo mirušu koksni – vaboles, sūnas, ķērpjus u.c. dzīvos organismus.</p> <p>Lai palielinātu atmirušās koksnes daudzumu parkā, ieteicams lielos, sausos zarus nenožāgē pie stumbra, bet atstāj sausu stumbeni drošā garumā pēc arborista-kokkopja ieskatiem.</p>	<p>Teritorijā esošajām dendroloģiskajām vērtībām un īpaši aizsargājamiem dabas objektiem – aizsargājamiem kokiem (dižkokiem), rekomendētie kopšanas darbi ir norādīti pielikuma "Dendroloģisko stādījumu novērtējumu tabula" kopšanas dabu sadaļā. Kokiem, kuriem kopšanas darbu prioritāte ir "A!" un "A", ir nepieciešams veikt rekomendētos sakopšanas darbus, lai palielinātu šo koku dzīvotspēju, samazinātu koka iespējamo apdraudējumu, neatkarīgi no to augšanas vietas, pārējiem kokiem kopšanu ir pieļaujams neveikt vai veikt pakāpeniski.</p> <p>Koku kopšanu var veikt jebkurā laikā.</p> <p>Darbu veikšana jā saskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.</p> <p>Vienmēr vispirms izvērtējama koku sakopšana bīstamības novēršanai, nevis nožāgēšana.</p>
2.	Koku saglabāšana	Parkā būtiski saglabāt vecus, dobumainus kokus. Dobumi ir mājvieta daudzām, tajā	Aktivitāte uzsākama pēc iespējas ātrāk.

		skaitā, īpaši aizsargājamām, sugām, piemēram, visu Latvijā sastopamo sugu sikspārņiem, dzeņveidīgajiem un mazajiem dobumperētājiem. Veci, liela izmēra koki ir mājvieta arī lapkoku praulgrauzīm.	
3.	Koku nozāģēšana	Ja tiek veikta dendroloģisko stādījumu koku sakopšana, to skaitā bīstamo koku nozāģēšana pēc SIA "Labie Koki eksperti" koku novērtējumā sniegtajām rekomendācijām, vēlams lielo koku stumbrus saglabāt parka R daļā. Ja tas saskan ar parka vizuālās attīstības koncepciju, mirušo koksni var pārvērst dažādos vides objektos un saglabāt arī citās parka daļās. Šādi parkam tiks piesaistītas tās sugas, kas apdzīvo mirušu koksni - dažādas vaboles, sēnes, ķērpji u.c. dzīvie organismi.	Koku nozāģēšanu var veikt jebkurā sezonas laikā, izņemot putnu ligzdošanas laikā no 15.04.-30.06. Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
4.	Stādījumu atjaunošana un papildināšana	Lai palielinātu parka ainavisko vērtību, nepieciešams dažādot un papildināt to ar jauniem stādījumiem. Pirms parka labiekārtošanas svarīgi izstrādāt rekonstrukcijas plānu, akcentējot kultūrvēsturisko aspektu. Ņemot vērā, ka parka kokaudzē bieži sastopama koku suga ir parastais osis, paredzams, ka daļa šo koku tuvākajās desmitgadēs ies bojā Latvijā aktuālās ošu slimības dēļ. Ošus invadē parazitiskā sēne <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> , kas izraisa oša pakāpenisku bojāeju. Plānojot parka rekonstrukciju, jāņem vērā šis apstāklis. Bojā gājušo koku vietā rekomendējam izvēlēties citus vietējas izcelsmes lapu kokus - parasto vīksnu, parasto liepu, parasto ozolu u.c. Atjaunojot parka stādījumus, vēlams saglabāt vai arī no jauna iestādīt ziedošus krūmus, jo īpaši, no rožu dzimtas, Ziedēšanas laikā tie būs barošanās avots lapkoku praulgraužu izlidojušajām vabolēm, kā arī naktstaureņiem, kas kalpo par barību sikspārņiem.	Darbība veicama atbilstoši parka apsaimniekošanas plānam vai rekonstrukcijas projektam, kas ir saskaņots ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stādīšanu var veikt jebkurā sezonas laikā. Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Aktivitāte veicama tikai atbilstoši rekonstrukcijas projektam.
5.	Teritorijas kopšana	Ņemot vērā, ka teritorijā atrodas Cēres pamatskola ar bērnu laukumu, ir jāveic regulāra koku apsekošana ik pēc 5 gadiem, izvērtējot koka fiziskā stāvokļa izmaiņas, kopšanas darbu nepieciešamību un tālāko dzīvotspēju. Rekomendējam saglabāt Cēres parka stādījumus, veicinot teritorijas ilgtspējīgu attīstību, līdzsvarotu dabas, kultūrvēsturisko vērtību un sociālekonomisko interešu līdzās pastāvēšanu.	Teritorijas kopšanas darbus iespējams veikt visā sezonas laikā. Teritorijas kopšana veicama saskaņā ar pielikumā "Koku novērtējuma tabula" norādītajiem koku kopšanas darbiem, parka apsaimniekošanas plānu vai rekonstrukcijas projektu, kā arī darbus saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
6.	Labvēlīgu apstākļu	Kausveida pleirostikta parkā sastopama uz labi apgaismotiem kļavu un zirgastaņu	Darbu veikšana jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

	nodrošināšana ķērpim kausveida pleiostiktā	stumbriem, tāpēc arī turpmāk šiem kokiem jānodrošina labi gaismas apstākļi, nedrīkst pieļaut sējeņu savairošanos koku vainagu zonā.	
7.	Teritorijas labiekārtošana (projektēšana)	<p>Labiekārtojuma projektēšana jāveic, izvērtējot vēsturisko un esošo situāciju. Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" teritorijā projektēšanas darbi jāveic kopā ar kokkopi – arboristu, saņemot rekomendācijas par veicamajiem koku aizsardzības pasākumiem. Izstrādājot labiekārtojuma plānu, nepieciešams ievērot koku aizsardzības pasākumus, aizsargājot koku sakņu sistēmu (kritiskajā, minimālajā un optimālajā sakņu aizsardzības zonā sniegt risinājumus), stumbru un vainagu. Aizsardzības pasākumi būvniecības laikā izstrādājami pirms un projektēšanas darbu gaitā.</p> <p>Visas šī atzinuma 5.nodaļā minētās rekomendācijas iekļaujamas parka rekonstrukcijas projektā, ja tāds tiks izveidots un realizēts.</p>	Rekonstrukcijas projekta izstrāde veicama pēc teritorijas mērķa un funkcijas apzināšanas un definēšanas. Rekonstrukcijas projekts ir jāaskaņo ar dabas aizsardzības pārvaldi.
8.	Teritorijas labiekārtošana (būvniecība)	<p>Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" teritorijā nepieciešams pirms būvniecības darbiem saņemt atzinumu no kokkopja – arborista, kas apliecinātu un uzraudzītu būvniecības procesu, ka paredzētā būvniecība neietekmēs dabas vērtību dzīvotspēju un pastāvēšanu ilgtermiņā.</p> <p>Būvniecības darbu gadījumā nepieciešams ievērot gan dižkoku aizsardzības zonu, gan citu koku sakņu aizsardzības kritisko, minimālo un optimālo zonu un veikt pasākumus sakņu aizsardzībai.</p>	<p>Labiekārtošana veicama saskaņā ar rekonstrukcijas projektu.</p> <p>Vienkāršots labiekārtojums (atpūtas soliņu un atkritumu urnu izvietošana, norādes zīmju un informācijas stendu uzstādīšana) veicams saskaņojot to ar Dabas aizsardzības pārvaldi.</p>
9.	Sabiedrības izglītošanas veicināšana	<p>Būtiski saglabāt sabiedrības izglītošanas funkciju, iepazīstinot ar teritorijas dabas, ainaviskajām un kultūrvēsturiskajām vērtībām.</p> <p>Rekomendējam skolēnu, vietējo iedzīvotāju un apmeklētāju izglītošanai izvietot teritorijā informatīvās plāksnes par dabas vērtībām un to paskaidrojumiem.</p>	Aktivitāte uzsākama pēc iespējas ātrāk.

Bibliogrāfija

1. Aizsargjoslu likums (1997). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 56/57 25.februārī. <https://likumi.lv/doc.php?id=42348>, sk. 22.11.2017.
2. Bells S., Nikodemus O. (2000) Rokasgrāmata meža ainavas plānošanai un dizainam, Rīga: Valsts Meža dienests.
3. Briņķis J., Buka O. (2006) Pilsētas un lauku apdzīvoto vietu kompleksu arhitektoniski telpiskā plānošana, Rīga: RTU, Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultāte, Arhitektūras un pilsēt būvniecības katedra.
4. Cēres ciema teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana. (2011). http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/Ceres_ciema_plan_izm.pdf skatīts 04.01.2018.
5. Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā (2012). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 936. Latvijas Vēstnesis, Nr.203 28.decembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=253758>, sk. 11.11.2017.
6. Dišlere I., Ozola A. (2002) Muižas lauku kultūrvīdē. Tukuma muzejs.
7. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (2010). Latvijas Republikas Ministru kabineta 16. marta noteikumi Nr. 264. Latvijas Vēstnesis, Nr. 50, 30. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=207283> sk. 23.11.2017.
8. Janelis I.M. (2010) Latvijas muižu dārzi un parki. Rīga: SIA "Neputns" 9., 17.lpp.
9. Kadastrs.lv. Karšu pārliuks. <https://www.kadastrs.lv/>, sk. 23.11.2017.
10. Kalniņš M., Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai. (2014) Sigulda, Biedrība "Zaļā upe".
11. Kandavas novada attīstības programma 2017. - 2023. gadam. Vispārējā daļa. (2017). http://kandava.lv/planosanas_dokumenti, sk. 04.01.2018.
12. Kandavas novada teritorijas plānojums 2011. - 2023. gadam. I sējums. Paskaidrojuma raksts. (2011). http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/tp_paskaidrojuma_raksts_i_sejums.pdf skatīts 04.01.20218.
13. Kandavas novada teritorijas plānojums 2011. - 2023. gadam. III sējums. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. (2011). [http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/TP_TIAN_III_SEJUMS\(1\).pdf](http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/TP_TIAN_III_SEJUMS(1).pdf) sk. 04.01.2018.
14. Kandavas novads. Cēres pamatskola. http://kandava.lv/izglitiba_iestades/ceres_pamatskola, sk. 01.12.2017.

15. Lapkoku praulgrauzis. Sabiedriskā monitoringa rokasgrāmata. https://daba.gov.lv/upload/File/DOC/SabM_R_07_LapkokuPraulgr.pdf sk. 04.01.2018.
16. Meža likums (1997). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 98/99 16. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=2825>, sk. 22.11.2017.
17. Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem (2001). Latvijas Republikas Ministru kabineta 20. marta noteikumi Nr. 131. Latvijas Vēstnesis, Nr. 48, 23. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=5773>, sk. 23.11.2017.
18. Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu (2000). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.396. Latvijas Vēstnesis, Nr. 413/417 17. novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=12821>, sk. 22.11.2018.
19. Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža (2012). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 309. Latvijas Vēstnesis, Nr.70 8.maijā. <https://likumi.lv/doc.php?id=247350>, sk. 11.11.2017.
20. Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu (2003). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 474. Latvijas Vēstnesis, Nr.118. 29. augustā. <https://likumi.lv/doc.php?id=78458>, sk. 12.11.2017.
21. Noteikumi par līgumu par sikspārņu aizsardzību Eiropā (2003). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 10. Latvijas Vēstnesis, Nr.5 10.janvārī. <https://www.vestnesis.lv/ta/id/70073>, sk. 23.11.2017.
22. Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu (2013). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 940. Latvijas Vēstnesis, Nr. 203 28.decembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=253746>, sk. 27.11.2017.
23. Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas (2007). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 281. Latvijas Vēstnesis, Nr. 78 16. maijā. <https://likumi.lv/ta/id/157197>, sk. 11.11.2017.
24. Ozols. Dabas datu pārvaldības sistēma. Dabas aizsardzības pārvalde. <http://ozols.daba.gov.lv/pub/>, sk. 23.11.2017.

25. Par 1979.gada Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību (1996). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.1/2, 1997. gada 3.janvārī. <https://likumi.lv/doc.php?id=41733>, sk. 23.11.2017.
26. Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (1995). Latvijas Republikas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.137, 8.septembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=36679>, sk. 23.11.2017.
27. Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (2002). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.64 26.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=61586>, sk. 23.11.2017.
28. Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (1992). Eiropas Padomes Direktīvas 92/43/EEK. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A31992L0043>, sk. 23.11.2017.
29. Par Eiropas ainavu konvenciju (2007). Latvijas Republikas Saeimas likumi. Latvijas Vēstnesis, Nr.63 18.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=156001>, sk. 23.11.2017.
30. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (1993). Latvijas Republikas Augstākās Padomes likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.5 25. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=59994>, sk. 23.11.2017.
31. Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību (1997). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.58/59 26.februārī. <https://likumi.lv/doc.php?id=42381>, sk. 23.11.2017.
32. Par pašvaldībām (1994). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr. 61. 24. maijā. <https://likumi.lv/doc.php?id=57255>, sk. 12.12.2017.
33. Par savvaļas putnu aizsardzību (2009). Eiropas Padomes Direktīva 2009/147/EK <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0147>, sk. 23.11.2017.
34. Sugu un biotopu aizsardzības likums (2000). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 121/122 5.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=3941>, sk. 22.11.2017.
35. Teritorijas attīstības plānošanas likums (2011). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr.173 2. novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=238807>, sk. 22.11.2017.

36. Vides aizsardzības likums (2006). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr.183 15.novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=147917>, sk. 22.11.2017.
37. Zudusī Latvija. Cēres muižas kungu māja no piebrauktuves puses. <http://www.zudusilatvija.lv/objects/object/3755/>, sk.12.01.2018.

Attēlu saraksts

- 1.attēls **“Kandavas novada teritorijas plānojums. Cēres ciema teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”**. Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.-2023. gadam.
2. attēls **“Cēres parka shēma”**. MK noteikumi Nr.131”Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskiem stādījumiem”.
3. attēls **“Cēres muiža 20.gs. sākumā”**. Kandavas novads. Cēres pamatskola. http://kandava.lv/izglitiba_iestades/ceres_pamatskola, sk. 01.12.2017.
4. attēls **“Cēres muižas kungu māja no piebrauktuves puses, ap 1920 gadiem”**. Zudusi Latvija <http://www.zudusilatvija.lv/objects/object/3755/>, sk.12.01.2018.
5. attēls **“Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” izvietojums”**. Autoru veidota shēma pēc Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols”; kadastrs.lv.
- 6.attēls **“Lapkoku praulgrauža dzīvotnes Cēres parka teritorijā”**. Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” dati.
7. attēls **“Priekšlikums aizsargājamās teritorijas robežai”**. Autoru veidota shēma pēc Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols”; kadastrs.lv.

PIELIKUMI

KOKU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

PIEŅEMTIE APZĪMĒJUMI DENDROLOĢISKĀS IZPĒTES TABULĀ

vecumposma vērtējuma kritēriji

pieņemtie apzīmējumi

vecumposms	paskaidrojums	vitalitāte
V1	jauns koks, vainags strauji aug uz augšu	augsta vidēja zema
V2	koks gan uz augšu, gan platumā, sasniedzis reprodaktīvo vecumu	augsta vidēja zema
V3	koks sasniedzis savus maksimālos izmērus	augsta vidēja zema
V4	koks sarūk augumā, noveco	augsta vidēja zema
V5	beigts	

apzīmējums	paskaidrojums
	koks ir valsts nozīmes dižkoks (MK noteikumi)
	koks ir vietējās nozīmes dižkoks
	potenciāls valsts nozīmes dižkoks
	koks ir ainaviski vērtīgs
	koks ir dendroloģisks retums
	kokam ir ekoloģiska vērtība
K	kokam ir kultūrvēsturiska vērtība

koka fiziskā stāvokļa novērtējums

koka vispārējais novērtējums

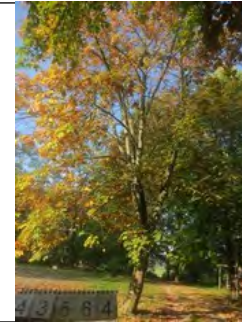
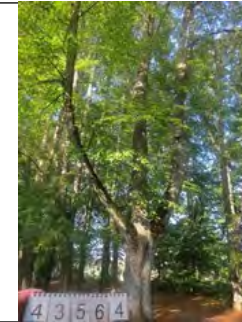

kopšanas darbu prioritāte

vērtējums	paskaidrojums
10	izcils
9	gandrīz izcils
8	joti labs
7	labs
6	gandrīz labs
5	ar problēmu
4	bojāts
3	stīpri bojāts
2	gandrīz beigts
1	beigts
0	koka vairs nav

krāsa plānā	paskaidrojums
	izcils
	joti vērtīgs
	vērtīgs
	mazvērtīgs
	nevērtīgs

vērtējums	paskaidrojums
A'	jāsakopj nekavējoties (koks akūti bīstams)
A	noteikti jāsakopj (1 - 6 mēn. laikā)
B	jāsakopj (nav steidzami)
C	var sakopt (pēc nepieciešamības)
D	kopšana nav nepieciešama

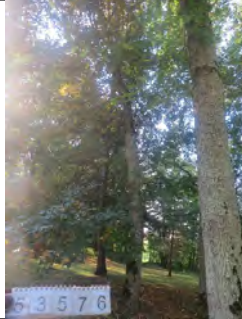

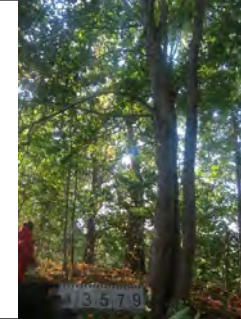

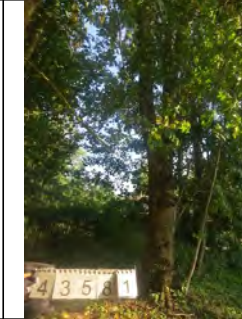
**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	1/43561	2/43562	3/43563	4/43564	5/43565	6/43566	7/43567
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Laburnum alpinum</i> A Alpu zeltlietus Stumbra apkārtmērs: 0,31; 0,33; 0,43; 0,48; 0,51; 0,51; 0,64m ↑: ~ 4m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Carpinus betulus</i> A parastais skābardis Stumbra apkārtmērs: 0,22; 0,34; 0,38; 0,54; 0,65; 0,71; 0,72; 0,75; 0,73; 0,79m ↑: ~ 6m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,97; 0,99m ↑: ~ 10m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,28m ↑: ~ 10m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,38m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 1,07m ↑: ~ 20m ↔: ~ 4m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,30m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug Cēres skolas muižas aizmugurē, ar koptu zālienu. Koks stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs. attīstījies kā krūms.	Koks aug iekoptā zaļās zonas laukumā – pļavā. Vainags vispusīgi attīstīts, stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs.	Grupa ar 11 kalnu kļāvām, kas iespējams bijuši sējeņi. Daži koki stumbra lejasdaļā dalās divās asīs. Vainags vairāk attīstīts Z virzienā. Tiek noņemti no blakus esošiem kokaugiem. Starp kalnu kļāvām sasējušās parastās kļavas un parastā liepa.	Koks aug ~1 m attālumā DA virzienā, no grants ceļa.	Kokam ~2,5 m augstumā attīstās galotnes konkurents un masīvs skeletzars.	Liepu apļa stādījums - 16 koki grupā. Lielākajam kokam no grupas ir plašs stumbra bojājums Z virzienā. Tiek norādīts vidējais stumbra apkārtmērs.	Kokam ~2m augstumā attīstās galotnes konkurence. Stumbra lejasdaļā attīstās māzarveida izaugumi, kas ir raksturīgi sugai.
Attēls							
	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte		Mazāk attīstīto trīs asu nozāģēšana.	Parasto kļavu sējeņu izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R un A virzienā vērstās ass galotnes daļas redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana (darba stundas tiek norādītas grupai kopā).	Sauso zaru izzāģēšana, mazāk attīstītās ass galotnes daļas redukcija.
		Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~6,5	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~5,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

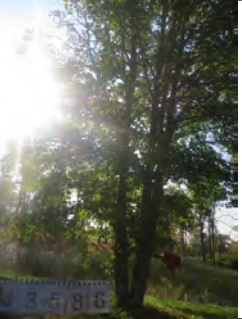

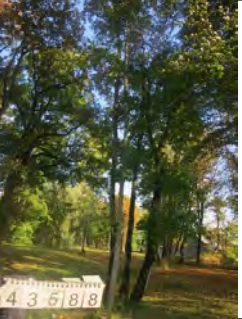
**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	8/43568	9/43569	10/43570	11/43571	12/43572	13/43573	14/43574
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Fraxinus excelsior</i> 	<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Quercus sp.</i>
	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,30m ↑: ~ 20m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 3,02m ↑: ~ 21m Z:4 m; D:5m; A: 7m; R:8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,93m ↑: ~ 21m Z: 7m, D:3m; A:9m; R:3m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	parastais osis Stumbra apkārtmērs: 3,45m ↑: ~ 23m ↔: ~ 14m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,84m ↑: ~ 10m ↔: ~ 4m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,77m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	ozolu suga Stumbra apkārtmērs: 2,83m ↑: ~ 21m ↔: ~ 16m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta
Apraksts	Robežu stādījums ar 20 kokiem, kas norobežo muižas parku no labības lauka. Atsevišķiem kokiem plaši attīstās galotnes konkurenti. Vainaga zonā R virzienā ir sasējušās parastās un kalnu kļavas, vēlams veikt retināšanu, atstājot kādu no perspektīvākajiem sējeņiem. Stumbra lejas daļā plaši attīstās sakņu atvases, vainagi vairāk attīstīti vēdekļveidā. Tiek norādīts vidējais stumbra apkārtmērs.	Nepieciešams pielikt informatīvo zīmi. Koks aug rindā ar pārējām liepām. Vainags attīstīts vēdekļveidā. Stumbra lejas daļā plaši attīstās spēcīga sakņu, stumbra atvases.	Kokam ~2m augstumā ir nolūzusi liela masīva ass, kas šobrīd veido plašu brūci ar dobumu. A virzienā attīstās spēcīga tālu izejoša ass, šobrīd tā ir kā galvenā galotne, ļoti novirzīta no centrālās ass. Vainags attīstījies vēdekļa veidā, ieaudzis starp blakus esošiem kokiem.	Koks ~ 2 m augstumā daļās divās līdzvērtīgās asīs. D virzienā vērstai asij ~6 m augstumā ir nolūzīs skeletzars, kas veido plašu stumbra bojājumu ar atsegtu koksnī. Potenciāls dižkoks.	Grupa ar 8 kalnu kļavām un 1 parasto kļavu. Daži no kalnu kļavas sējeņiem ir šķirne 'Purpurascens'. Koki aug pie neliela notekgrāvja. Attīstījušies kā sējeņi.	Koka vainags attīstījies virs blakus esošiem, D virzienā, atpūtas soliņiem un galdiņiem.	Kokam ir plaši attīstīts sakņu kakls, ar tālu izejošām dēļveida saknēm, vainags vispusīgi attīstīts. <i>Iespējams klinšu ozols – Quercus petraea. Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>
	Attēls						
	loti vērtīgs 5	izcils 5	loti vērtīgs 4	loti vērtīgs 4	vērtīgs 8	loti vērtīgs 7	izcils 7
Ieteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķiem kokiem galotnes konkurentu, masīvo skeletzaru tīnāšana. Vainaga zonā retināt sējeņus (darba stundas ir norādītas vienam kokam).	Sakņu atvašu nogriešana, sauso zaru izzāģēšana. R virzienā mazāk attīstītās ass samazināšana.	Vainaga redukcija, sauso zaru izzāģēšana. Kopšanas darbus veikt enkurojoties blakus esošajā kokā.	Sauso zaru izzāģēšana, vainaga samazināšana veicinot jaunu stresa zaru veidošanos stumbra vidusdaļā un lejasdaļā.	Parastās kļavas nozāģēšana, kalnu kļavas retināšana, atstājot 4 lielākos perspektīvākos sējeņus.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R virzienā vainaga zonā izzāģēt apšu, kļavu un liepu sējeņus.
	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~7,0	Arborista darba stundas: ~6,5	Arborista darba stundas: ~7,0	Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~8,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	15/43575	16/43576	17/43577	18/43578	19/43579	20/43580	21/43581
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,69m ↑: ~ 18m ↔: ~ 14m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,27m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,07m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,21m ↑: ~ 15m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,27m ↑: ~ 15m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,93m ↑: ~ 10m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Fraxinus excelsior</i> parastais osis Stumbra apkārtmērs: 2,35m ↑: ~ 20m ↔: ~ 8m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug DA virzienā no bruģēta gājēju ceļņa, bruģētais ceļiņš ir līdz ar sakņu kaklu. Vainags samērā vispusīgi attīstīts, nav attīstījies galotnes daļa. Vainaga apakšējie zari ir nozāģēti, kas veido stumbra bojājumus. <i>Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>	Koks aug grupā ar citām parastām kļavām.	Koku grupa ar 8 kokiem. Attīstījušies kā sējeņi. Pēc grupas teritorijas kopšanas darbiem vērtība var tikt paaugstināta uz ļoti vērtīgs. Daži no kalnu kļavas sējeņiem ir šķirne <i>'Purpurascens'</i> .	Koks attīstījies kā sējenis, vainaga zonā attīstās vēl citi kalnu kļavas sējeņi.	Koks stumbra lejasdaļā ir saudzis ar divām parastām kļavām. Vainaga zonā plaši attīstās sējeņi.	Koks aug nelielā uzkalnā, grupā ar citiem kokaugiem.	Kokam vainaga zonā plaši attīstās kļavu sējeņi.
Attēls							
	loti vērtīgs 4	loti vērtīgs 7	vērtīgs 8	vērtīgs 6	vērtīgs 6	loti vērtīgs 8	vērtīgs 3
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, ZR virzienā vērstās ass redukcija.		Grupās zonā izzāģēt parasto kļavu sējeņus, vāji attīstītās kalnu kļavas, atstājot 3 lielākās, perspektīvākās kalnu kļavas.	Vainaga zonā turpināt veikt sējeņu izzāģēšanu un vāji attīstītos, spēcīgi noēnotos kokaugus.	Parasto kļavu nozāģēšana	Vainaga zonā esošo ošu, kļavu sējeņu izzāģēšana	Sausās ass nozāģēšana, dzīvās ass galotņošana. Būtu vēlams nozāģēt kļavu sējeņus.
	Arborista darba stundas: ~6,0		Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~6,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

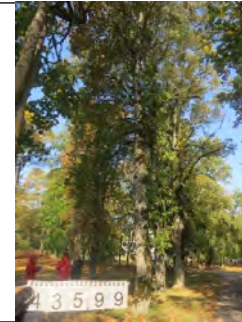

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	22/43582	23/43583	24/43584	25/43585	26/43586	27/43587	28/43588
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,64m ↑: ~ 8m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,03m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,30; 1,21m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,13; 1,07m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,46; 1,16m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea' Eiropas dižskābardis, 'Purpurea' Stumbra apkārtmērs: 3,72m ↑: ~ 22m Z:10m; D:9m; A:12m; R:10 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,85; 0,57; 0,71; 1,10m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks attīstījies kā sējenis.	Koks attīstījies kā sējenis.	Koks attīstījies kā sējenis. Koks stumbra lejas daļā dalās divās asīs.		Koks stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs, kas ir saaugušas kopā. Stumbrs tiek mērīts 1,30 m augstumā no sakņu kakla, kur ir redzama saauguma vieta. Saaugušās asis atdalās ~2 m augstumā.	Vainags ir vispusīgi attīstīts. D virzienā ir traumēti, lūzuši atsevišķi skeletzari. Raksturīgi sugai attīstītas vairākas konkurējošās galotnes.	4 koki grupā. Koki tiek noēnoti no blakus esošā dižskābarža vainaga.
Attēls							
	loti vērtīgs 9	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 7	vērtīgs 7	vērtīgs 6	izcils 5	vērtīgs 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte		Vainaga zonā esošo kļavu sējeņu izzāģēšana, beigto ošu nozāģēšana.	Vainaga zonā esošo kļavu sējeņu izzāģēšana, R virzienā vērstās ass galotnes daļas redukcija.		A virzienā vērstās, mazāk attīstītās ass nozāģēšana, kurai ir izaugusi drāts stumbra lejasdaļā ~ 2m augstumā. Rekomendē subtrāla vainaga veidošana. Asi ar izaugušu drāti nozāģēt. Ik pēc 3,4 gadiem atjaunot veļas karināšanas sistēmu.	Galotnes konkurentu īsināšana, sauso zaru izzāģēšana.	Divu mazāk attīstīto koku nozāģēšana.
		Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~3,0		Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~8,0	Arborista darba stundas: ~2,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

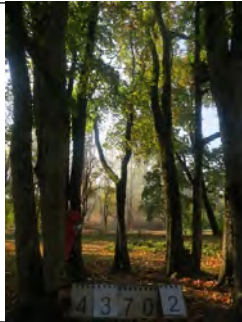

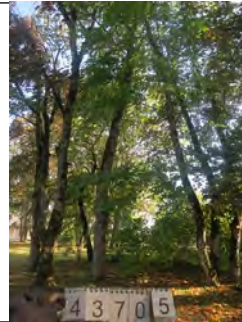
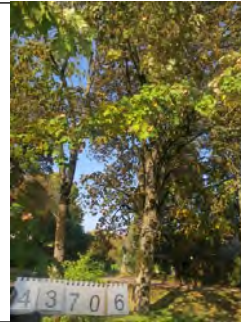
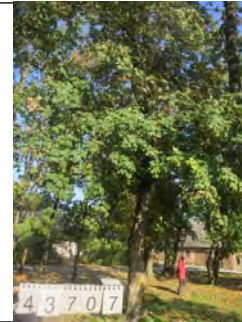
**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	29/43589	30/43590	31/43591	32/43592	33/43593	34/43594	35/43595
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,79m ↑: ~ 18m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,44m ↑: ~ 18m Z:9; A:8; D: 8; R:8 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,02m ↑: ~ 17m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 2,20m ↑: ~ 17m Z:9; D:5; A:9; R:3 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Juglans cinerea</i> pelēkais riestkoks Stumbra apkārtmērs: 1,20m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 2,26m ↑: ~ 16m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 2,78m ↑: ~ 10m Z:5; D:6; R:7; A:3 m. Vecumposms: V4 Vitalitāte: augsta
Apraksts	Kokam D virzienā ir zāģēti skeletzari, kas veido trupējošu brūci. Kokam ~2m augstumā ir ieaugusi drāts.	Koks aug iebraucamā ceļa malā.	Vainaga zonā A virzienā aug mazāk attīstīta kalnu kļava.	Koks aug iebraucamā ceļa malā.	Vainags attīstīts vēdekļa veidā, noņots no blakus esošiem kokaugiem.	Atsevišķi zari ir noliekušies līdz zemes virsmai.	Kokam ir lūzusi galotnes daļa, vainags attīstās no jaunajiem stress zariem.
Attēls							
	vērtīgs 7	izcils 6	ļoti vērtīgs 7	ļoti vērtīgs 7	ļoti vērtīgs 8	ļoti vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 3
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Ieaugušās drāts nokniebšana, atstājot ieaugušo daļu stumbrā. Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	Neliela vainaga pacelšana virs ceļa brauktuves. Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.				Sauso zaru izzāģēšana un vainaga sānu redukcija.
	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~4,0				Arborista darba stundas: ~4,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

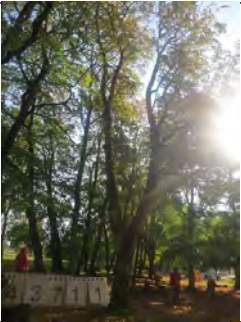
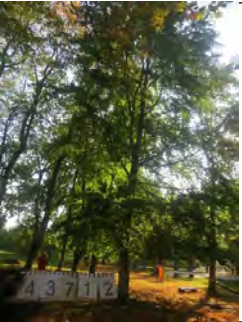

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	36/43596	37/43597	38/43598	39/43599	40/43600	41/43699	42/43700
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Salix x sepulcralis</i> A nokarenais zeltzaru vītols Stumbra apkārtmērs: 1,93m ↑: ~ 11m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Salix x sepulcralis</i> A nokarenais zeltzaru vītols Stumbra apkārtmērs: 2,00m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Salix fragilis 'Bullata'</i> trauslais vītols 'Bullata' Stumbra apkārtmērs: 1,24m ↑: ~ 6m ↔: ~ 4m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,43m ↑: ~ 16m ↔: ~ 7m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,83m ↑: ~ 13m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 1,42m ↑: ~ 13m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Juglans nigra</i> A melnais riekstkoks Stumbra apkārtmērs: 1,22m ↑: ~ 8m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug dīķa krastā ar nokareņiem zariem līdz zemei. Kokam ZA virzienā ~0,5 m attālumā ir nozāģēts liela diametra koks.	Vainags attīstījies raksturīgi sugai. Koks aug dīķa krastā.	Koka stumbrs sasvērē DA virzienā, aug dīķa krastā. Stumbra lejasdaļā ir mehāniski bojājumi, ar atsegtu beigto koksni. Stumbra lejasdaļā attīstās stresa zari.	Koks aug rindā ar citiem kokiem gar asfaltētu ceļa brauktuvi.	Kokam stumbra lejasdaļā atsevišķos sektoros ir mehāniski bojājumi, ar atsegtu beigto koksni. Koks ~2 m augstumā dalās divās asīs ar vāju savienojumu.	Koks ~2,5 m augstumā dalās divās asīs.	Koks aug D virzienā ~1m no asfaltēta stāvlaukuma. Vainags vispusīgi attīstīts.
Attēls							
	loti vērtīgs 5	loti vērtīgs 4	vērtīgs 4	vērtīgs 6	vērtīgs 6	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 8
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķu sānzaru tīnāšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana un 4 t dinamiskās sistēmas uzstādīšana vainaga augšdaļā.		Sauso zaru izzāģēšana.
	Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~4,0		Arborista darba stundas: ~2,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	43/43701	44/43702	45/43703	46/43704	47/43705	48/43706	49/43707
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Salix alba 'Vitellina'</i> baltais vītols 'Vitellina' Stumbra apkārtmērs: 2,07; 2,12; 2,35m ↑: ~ 17m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer platanoides</i> parastā kļava Stumbra apkārtmērs: 1,17m ↑: ~ 17m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Aesculus hippocastanum</i> parastā zirgkastaņa Stumbra apkārtmērs: 2,90m ↑: ~ 12m ↔: ~ 10m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	<i>Juglans mandshurica</i> Mandžūrijas riekstkoks Stumbra apkārtmērs: 1,10m ↑: ~ 8m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,31m ↑: ~ 16m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,04m ↑: ~ 16m ↔: ~ 14m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,36m ↑: ~ 14m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Kokam A virzienā ~1 m attālumā no stumbra ir aka. Koks stumbra lejas daļā dalās trīs asīs.	Apļveida koku grupas stādījums ar 10 kokiem.	Potenciāls dižkoks. Kokam ir plaši stumbra bojājumi. Vainags attīstījies no stresa zariem.		Grupa ar 6 kokiem- trīs ir kalnu kļavas (<i>Acer pseudoplatanus 'Rubrum'</i>)		
Attēls							
	vērtīgs 4	vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 8	vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 8	izcils 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, vainaga redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana (kopšanas darbu stundas ir uz vienu koku).	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana, stresa zaru retināšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Grupās izretināšana, izņemot ārā vājākos, spēcīgi noēnotos, kuriem nav izteikti attīstījušies galotne un stumbra lejasdaļā ir plaši bojājumi. Atstājot 3 perspektīvākos kokaugus.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	
	Arborista darba stundas: ~6,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~7,0	
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	50/43708	51/43709	52/43710	53/43711	54/43712	55/43713	56/43714
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,32; 1,41m ↑: ~ 14m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,87; 1,12; 1,13m ↑: ~ 12m ↔: ~ 14m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Quercus rubra</i> sarkanais ozols Stumbra apkārtmērs: 0,45m ↑: ~ 5m ↔: ~ 4m Vecumposms: V1 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,87m ↑: ~ 18m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 1,30m ↑: ~ 14m ↔: ~ 10m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Quercus rubra</i> sarkanais ozols Stumbra apkārtmērs: 1,42m ↑: ~ 17m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,39m ↑: ~ 12m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Kokam blakus A virzienā aug osis, kas ir daļēji nokaltis. Ieteicams osi nozāģēt.	Koks stumbra lejasdaļā ~ 0,5 m augstumā dalās trīs asīs. Vainagam ir tālu plaši izejoši skeletzari, koks tiek noēnots no Z virzienā esošajiem kokiem.	Grupa ar 3 kokiem.	Kokam A virzienā ir garenvirziena plaisa no stumbra lejasdaļas līdz ~ 2m augstumam. Kokam ~2 m augstumā ir lūzis skeletzars, kas veido plašu brūci, ar atsegto beigto koksni, vainags vairāk attīstīts R virzienā.		Aug bērnu rotaļu laukumā.	
Attēls							
	vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 9	vērtīgs 5	izcils 9	izcils 9	ļoti vērtīgs 8
Ieteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, atvirzītās ass redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana un atsevišķu sānzaru īsināšana.	Strukturāla vainaga veidošana. (darba stundas norādītas vienam kokam).	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.		Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.
	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~0,5	Arborista darba stundas: ~4,0		Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~3,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	57/43715	58/43716	59/43717	60/43718	61/43719	62/43720
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,81; 0,95m ↑: ~ 8m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,71m ↑: ~ 8m ↔: ~ 4m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,79; 1,01m ↑: ~ 10m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,14m ↑: ~ 18m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Quercus sp.</i> ozolu suga Stumbra apkārtmērs: 1,39m ↑: ~ 16m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,71m ↑: ~ 10m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja
Apraksts			Koka stumbra lejasdaļā ir attīstījušās vienotā sakņu sistēma.		Galotnes daļa ir novirzīta Z virzienā, dēļ DR virzienā esošajiem lielajiem kokiem. Nav izteikti attīstīta galotnes daļa. Kokam D virzienā stumbra lejasdaļā attīstās jauns vainags. Aug pie grants stāvlaukuma. R virzienā ~2 m attālumā atrodas bruģēts gājēju celiņš. <i>Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>	4 sējeņu grupa. Grupas zonā ir attīstījušies parastie oši un parastā kļava.
Attēls						
	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 5	vērtīgs 7	vērtīgs 6
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte			R virzienā esošās kalnu kļavas (ar sarkanām lapām) nozāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R virzienā vērsta vainaga sektora tīnāšana.		Nozāģēt divas kalnu kļavas, kas ir saaugušas kopā ar vājāk attīstītu vainagu.
			Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~5,0		Arborista darba stundas: ~1,0
	A A B C D	A A B C D	A A B C D	A A B C D	A A B C D	A A B C D

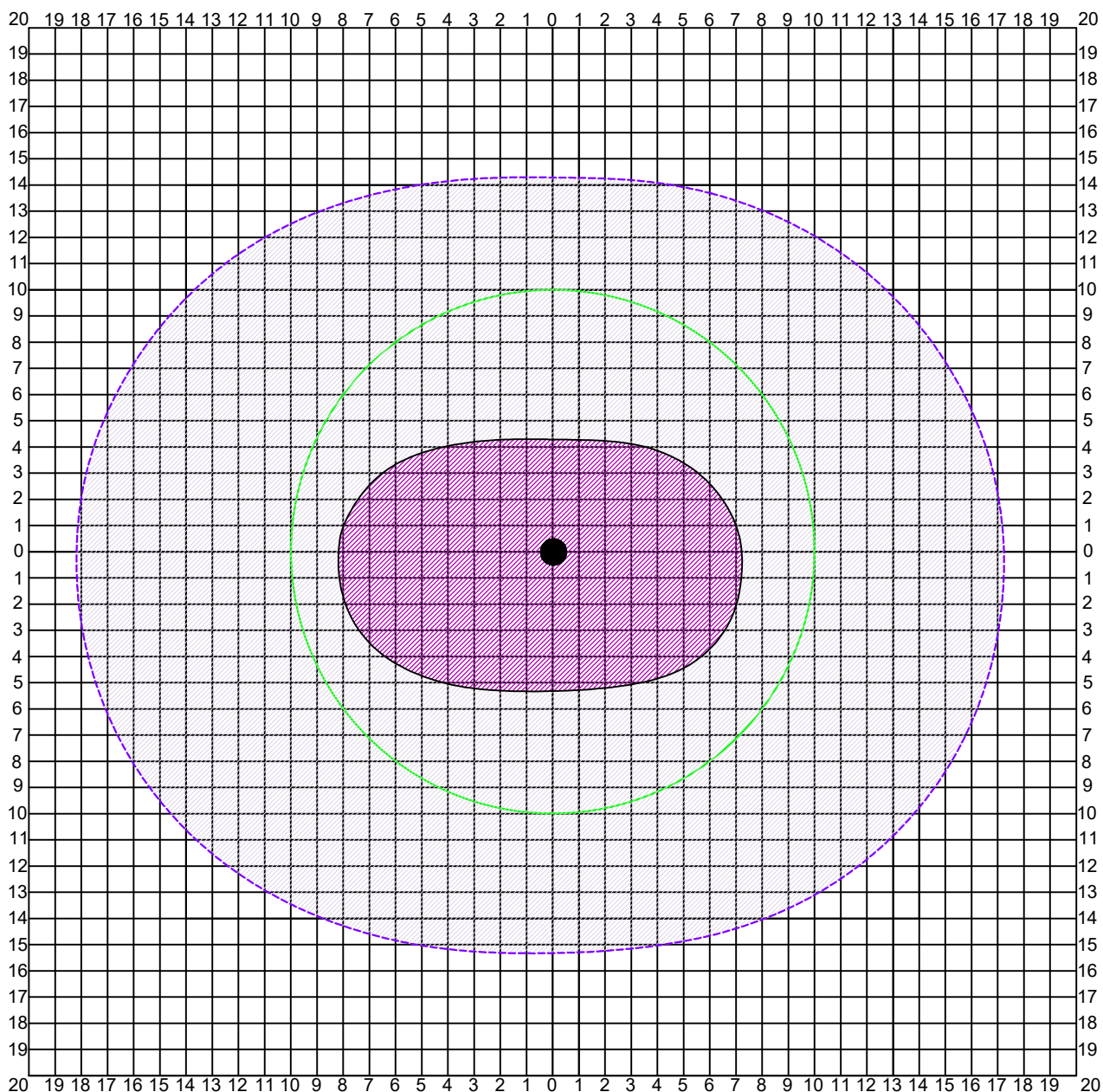
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43569)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* <u>SUGA</u>		Tilia x europaea – Holandes liepa
<u>KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS</u>		0
* <u>KOKA ATRAŠANĀS VIETA</u>	<u>KOORDINĀTES (x vai A)</u>	57,107931;
	un (y vai Z)	22,865869;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
<u>ADRESE (piesaiste)</u>		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050118
* <u>STUMBRA apkārtmēra noteikšana</u>	<u>virš zemes, m</u>	<u>Mēr. augst.</u> 1,3 vai cits: 0
		<u>apkārtmērs</u> 0
	<u>1.3 m virs sakņu kakla</u>	3,02
<u>KOKA augstums, m</u>		21
<u>VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m</u>		Z – 4; D – 5; R – 8; A – 7
<u>Vainaga forma</u>		Vēdkeļveida
Ja <u>VAIRĀKI</u>	<u>Stumbru SKAITS</u>	1
stumbri	<u>Sadalīšanās augstums, m</u>	0
<u>Savdabības</u>		0
<u>Stāvoklis, 1_{miris}-2-3-4-5_{ideāls}</u>		3
<u>BOJĀJUMI</u>		Kambijs atsevišķos stumbra sektoros ir daļēji atmiris, spēcīgi attīstās stumbra un sakņu atvases
<u>APDRAUDĒJUMI</u>	<u>pakāpe, 1-2-3-4-5</u>	3
	<u>veids</u>	Sauso zaru nolūšana
<u>Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)</u>		Aug koku rindā, parka robežstādījums
<u>AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)</u>		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
<u>Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5</u>		4
<u>AIZSARGĀJAMĀS SUGAS</u>		0
<u>ROBEŽZĪMES, skaits</u>		0
<u>APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā</u>		0
<u>APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā</u>		Sauso zaru izzāģēšana un mazāk attīstītās ass redukcija
<u>Uzrādītājs vai informācijas avoti</u>		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
<u>Piezīmes</u>		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43569.

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43569)		
Rasējums:		
Datums:	Mērogs:	Lapa:
19.01.2018	1:250	2

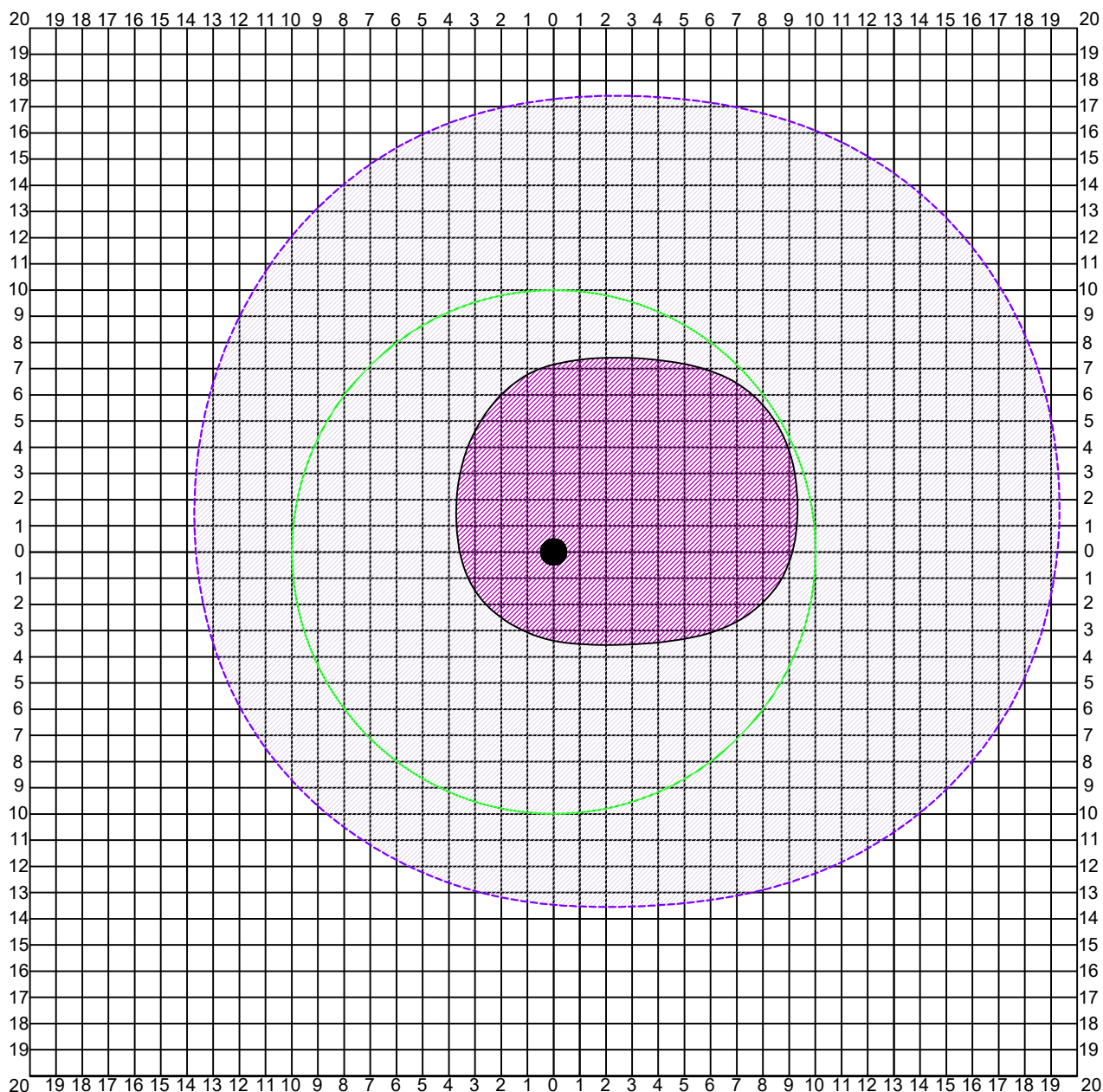
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43570)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Tilia x europaea – Holandes liepa
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,107997;
	un (y vai Z)	22,866432
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050118
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virs zemes, m	Mēr. augst.
		apkārtmērs
	1.3 m virs sakņu kakla	1,3 vai cits: 0 0 2,93
KOKA augstums, m		21
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 7; D – 3; R – 3; A – 9
Vainaga forma		Vēdkeļveida, disbalansēts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		2
BOJĀJUMI		Kambijs atsevišķos stumbra sektoros ir daļēji atmiris, nolūzusi ass ar plašu dobumu.
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	2
	veids	Sauso zaru un konkurējošās ass nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug koku rindā, parka robežstādījums
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze ar nelielu šķūnīti.
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		3
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0, iespējama saproksilofāgo kukaiņu esamība
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana un vainaga redukcija
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43570

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

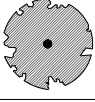

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43570)		
Rasējums:		
Datums:	Mērogs:	Lapa:
19.01.2018	1:250	4

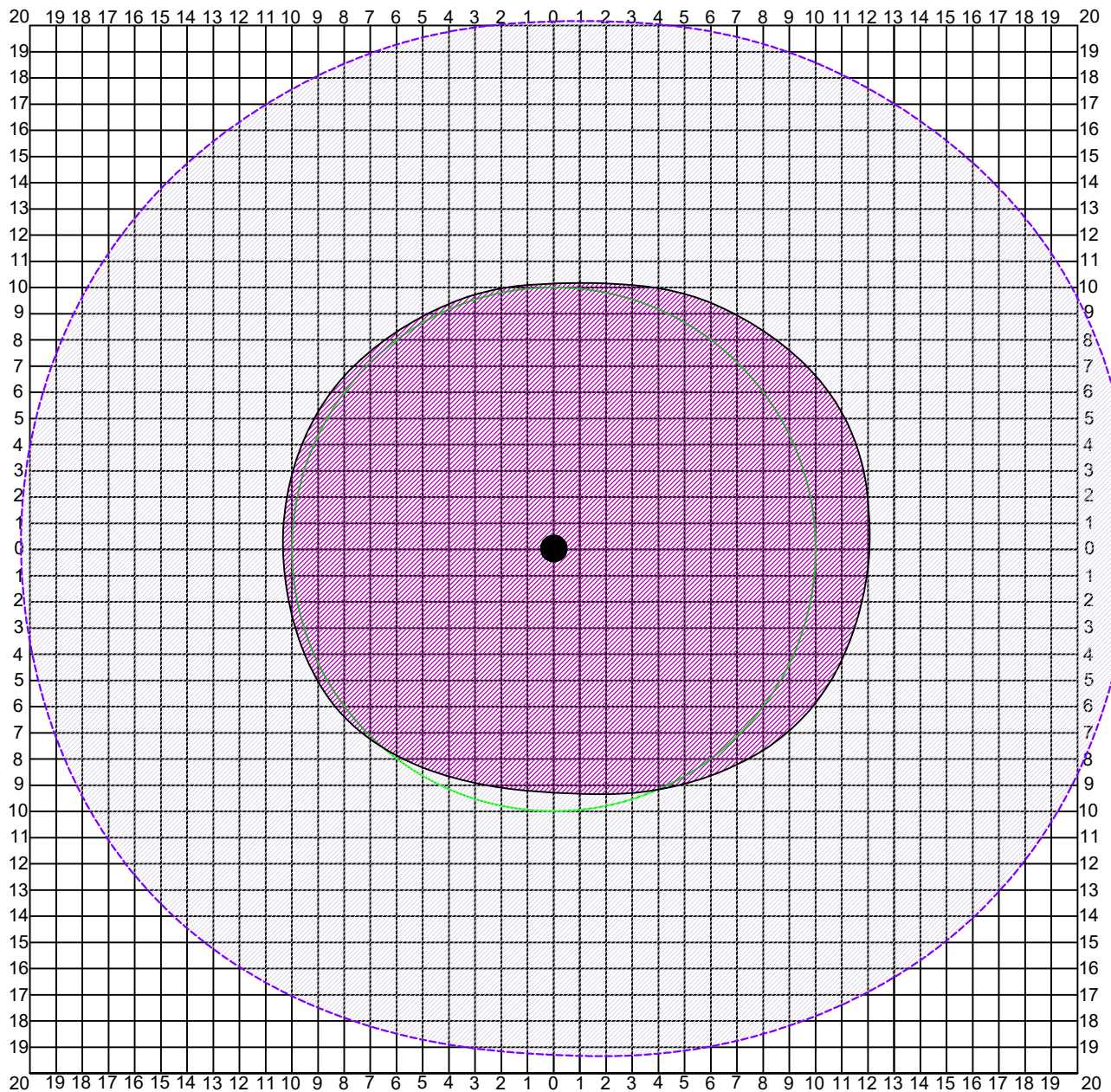
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43587)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Fagus sylvatica 'Purpurea' – Eiropas dižskābardis 'Purpurea'
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106334;
	un (y vai Z)	22,867308;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virš zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	3,72
KOKA augstums, m		22
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 10; D – 9; R – 10; A – 12
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		3
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos un daļēju atmiršanu
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru un atsevišķu masīvo asu nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug soliters parkā
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze, vainaga zonā aug citi kokaugi
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		5
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķu galotnes konkurentu īsināšana
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Dabas aizsardzības pārvalde
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43587

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43587)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		6
		Lapa:

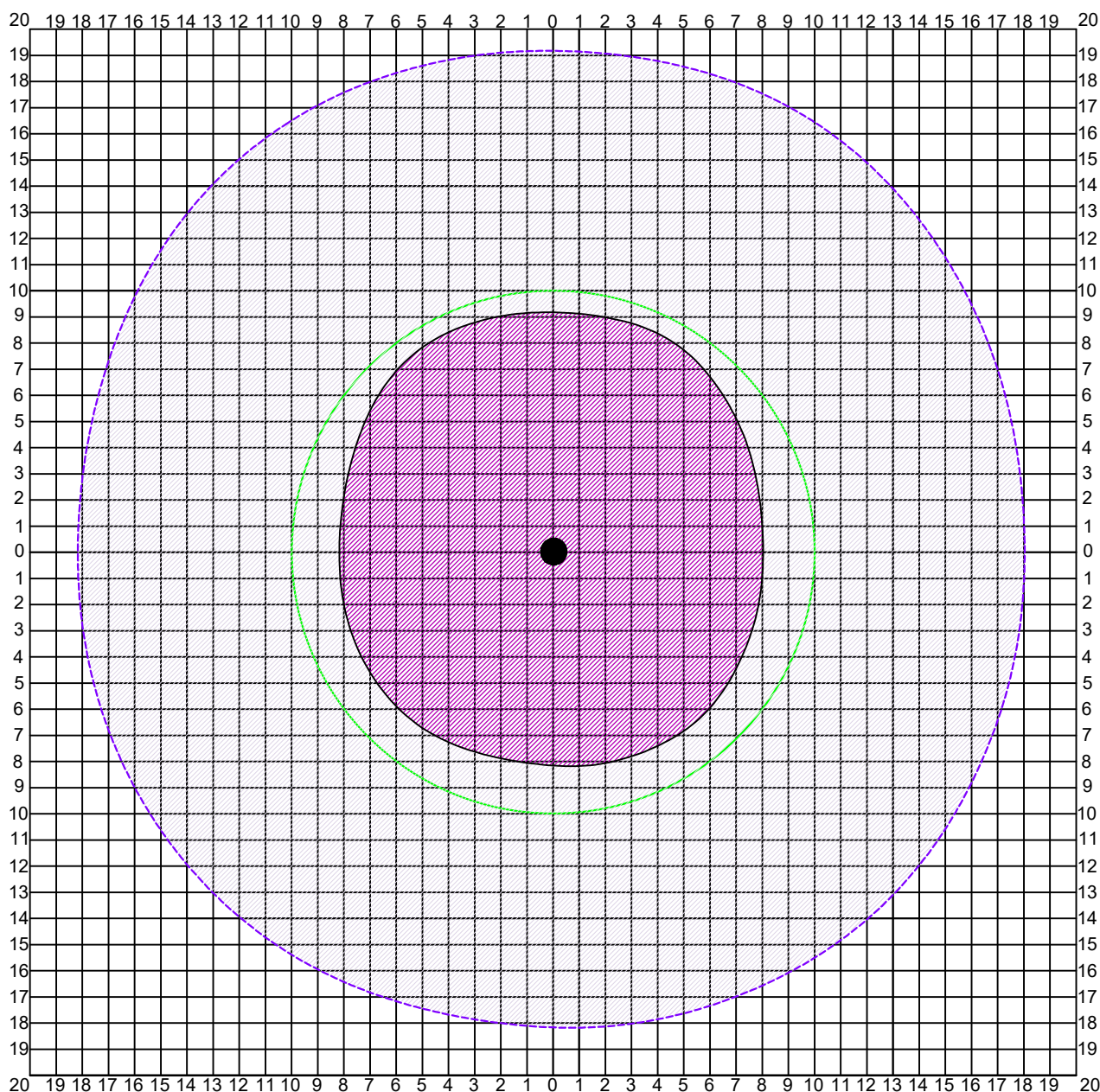
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43590)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus 'Purpurascens' – kalnu kļava 'Purpurascens'
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106712;
	un (y vai Z)	22,866968;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virsmas, m	Mēr. augst.
		apkārtmērs
	1.3 m virs sakņu kakla	1,3 vai cits: 0 0 2,44
KOKA augstums, m		18
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 9; D – 8; R – 8; A – 8
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		4
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie ceļa brauktuves.
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		4
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana un neliela vainaga pacelšana virs ceļa brauktuves
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43590

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43590)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		8
		Lapa:

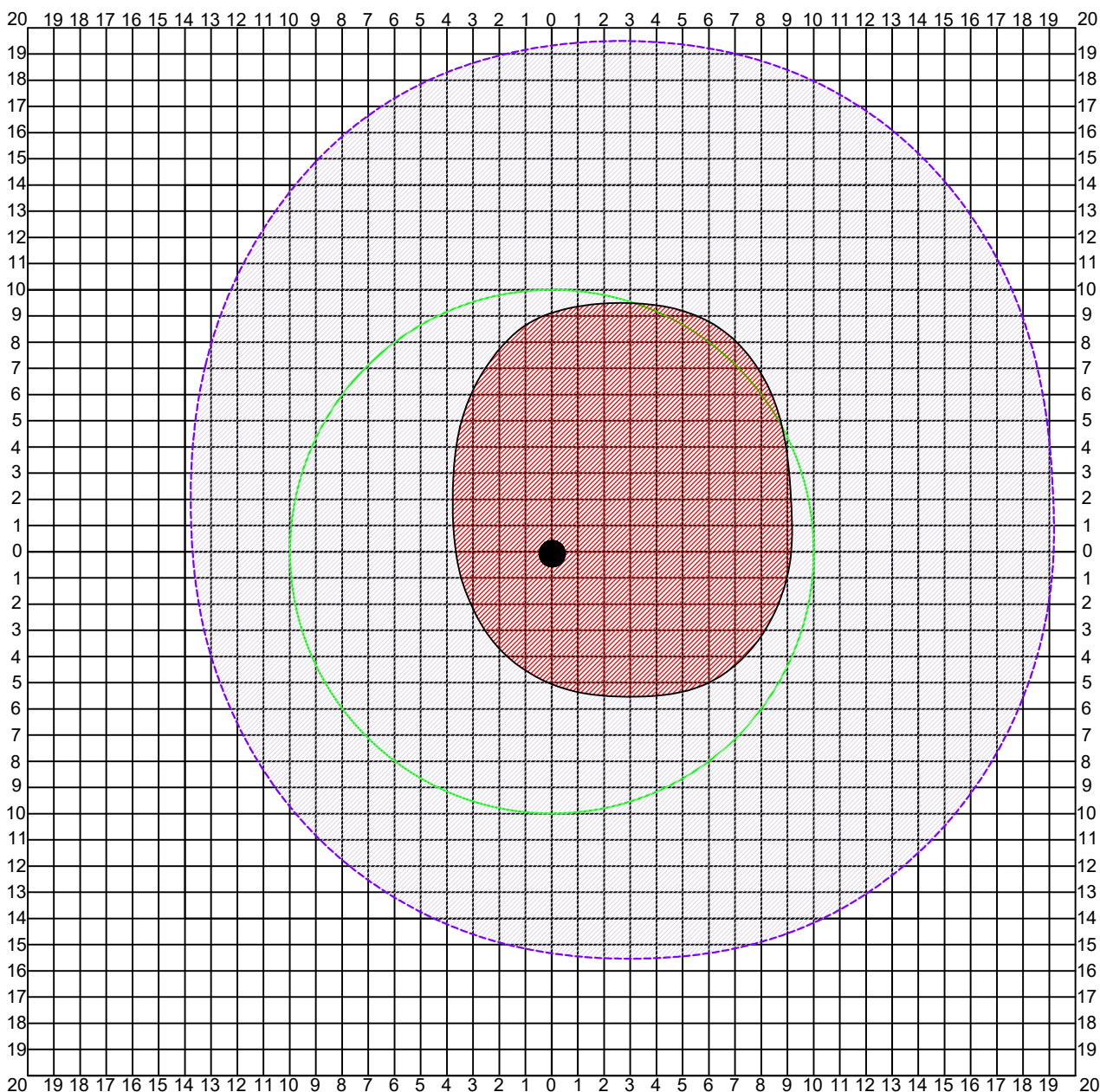
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43592)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus – kalnu kļava
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106686
	un (y vai Z)	22,867292
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virš zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	2,20
KOKA augstums, m		17
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 9; D – 8; R – 8; A – 8
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		4
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	5
	veids	Sauso zaru nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie iebraucamā ceļa.
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		3
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Pašlaik nav nepieciešama
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43592

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

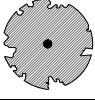

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43592)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		10 Lapa:

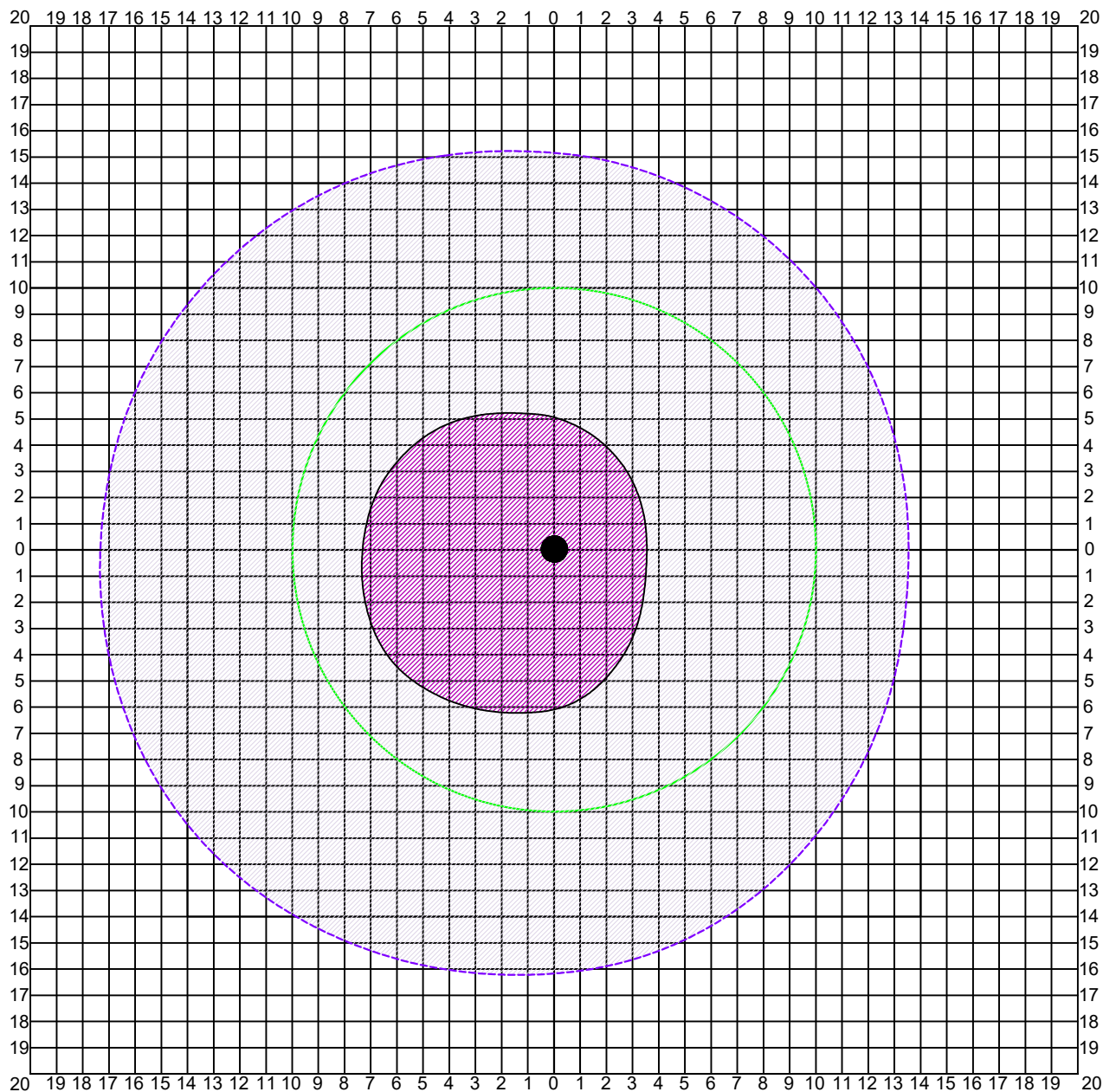
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43595)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus – kalnu kļava
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106585
	un (y vai Z)	22,867177
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virs zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	2,78
KOKA augstums, m		10
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 5; D – 6; R – 7; A – 3
Vainaga forma		Nevienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		2
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas un lūzusi galotnes daļa.
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru un jauno galotnes konkurentu nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie iebraucamā ceļa
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		3
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana un vainaga sānu redukcija
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43595

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

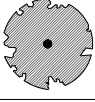

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

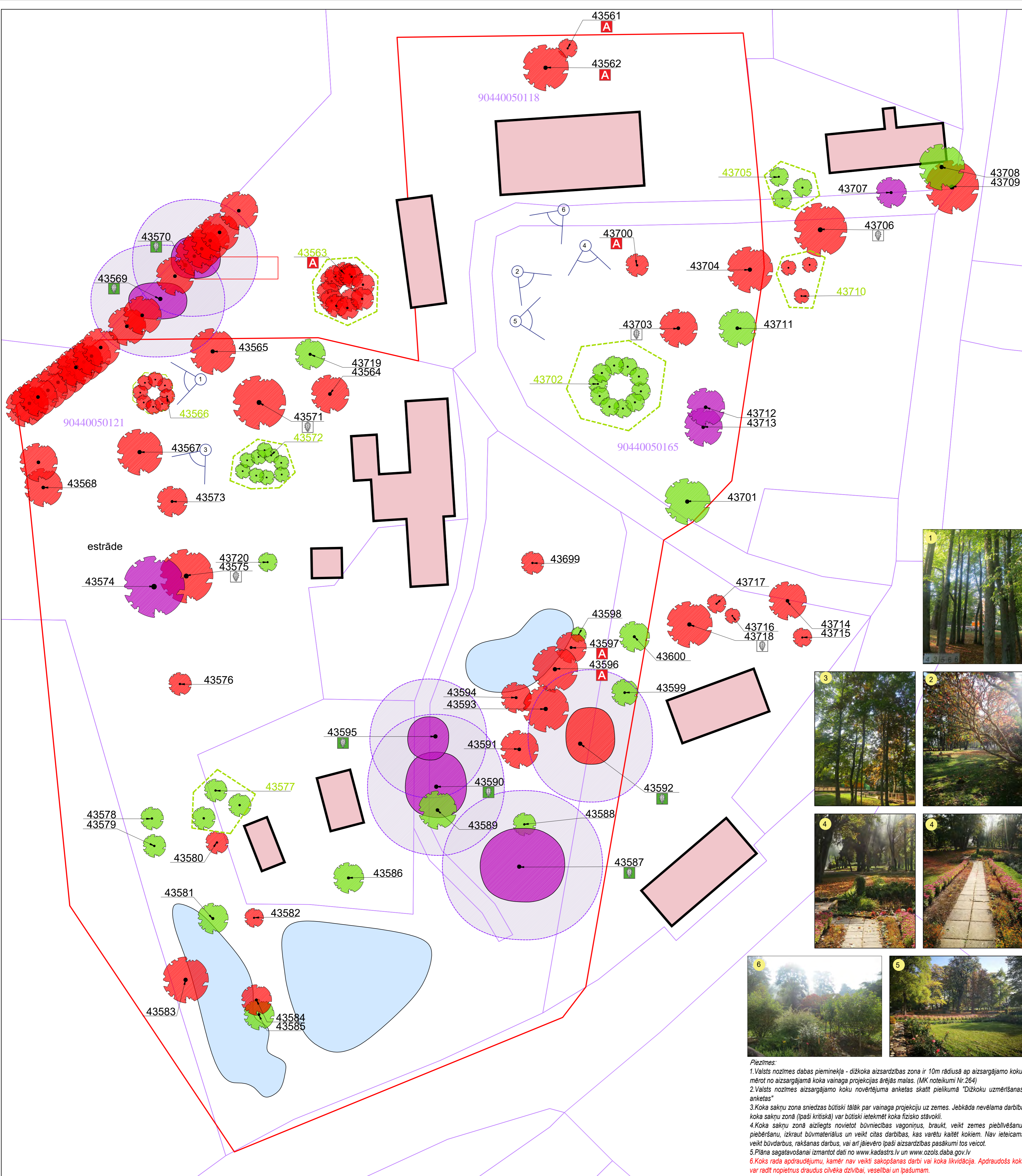
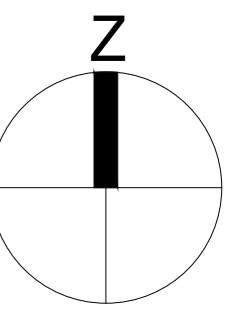
PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43595)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		12
		Lapa:

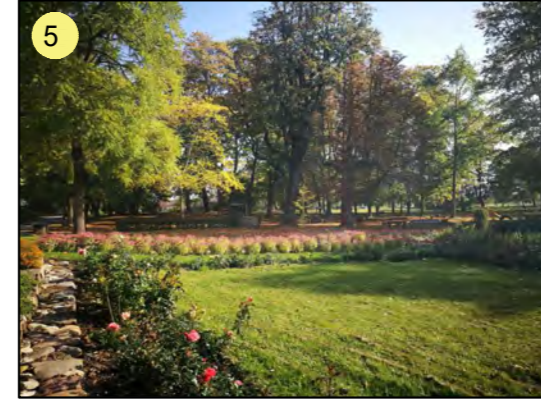
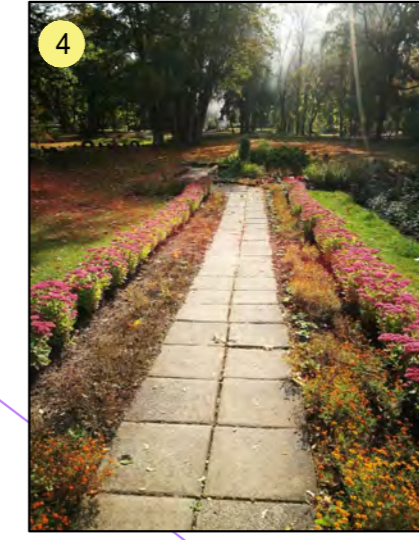
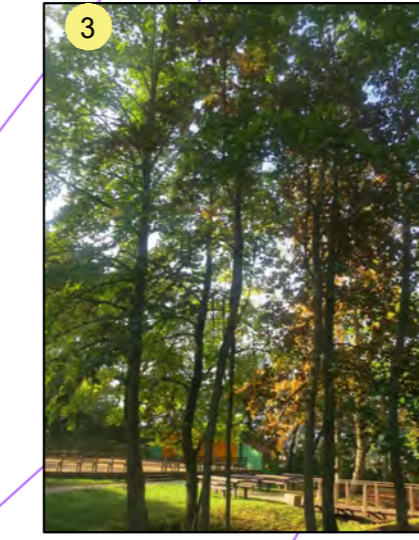
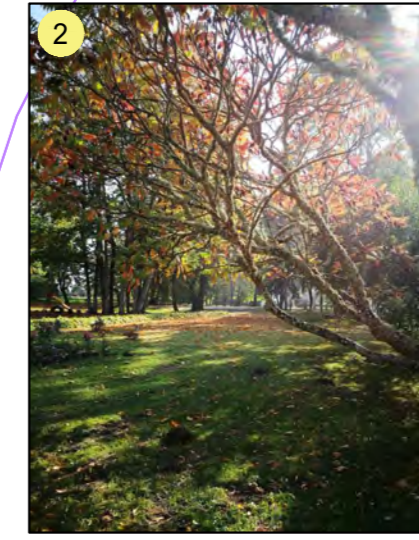

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

PIENĒMIE APZĪMĒJUMI

	esošs koks
	novērtētā koka Nr. dabā un izpētes tabulā
	apkārtējās teritorijās novērtētā koka Nr. izpētes tabulā
	dendroloģisko stādījumu robeža
	zemes vienību kadastrālās robežas
	novērotās reljefa izmaiņas dabā
	dižkoka aizsardzības zona
	koks ir valsts nozīmes dižkoks
	koks ir potenciāls dižkoks
	koks ir ainaviski vērtīgs
	virszemes ūdenskrātuves un ūdensteces
	būves
	akmens
	skatu lēņķis

Piezīmes:
 1.Valsts nozīmes dabas piemineklis - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājama koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)
 2.Valsts nozīmes aizsargājamo koku novērtējuma anketas skatīt pielikumā "Dižkoku uzmrēšanas anketas"
 3.Koka sakņu zona sniedz būtiski tālāk par vainaga projekciju uz zemes. Jebkāda nevēlama darbība koka sakņu zonā (īpaši kritiskā) var būtiski ietekmēt koka fizisko stāvokli.
 4.Koka sakņu zonā aizliegts novietot būvniecības vagoniņus, braukt, veikt zemes pieblīvēšanu, piebērsanu, izkraut būvmateriālus un veikt citas darbības, kas varētu kaitēt kokiem. Nav ieteicams veikt būvdarbus, rakšanas darbus, vai arī jāievēro īpaši aizsardzības pasākumi tos veicot.
 5.Plāna sagatavošanai izmantoti dati no www.kadastrs.lv un www.ozols.daba.gov.lv
 6.Koks rada apdraudējumu, kamēr nav veikti sakopšanas darbi vai koka likvidācija. Apraudzots koks var radīt nopietnus draudus cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam.

LABIE KOKI EKSPERTI
 SIA LABIE KOKI eksperti
 Reģ. Nr. LV40103442491
 Tel: +371 22007719
 Adrese: Babītes nov.,
 Babītes pag., Kīlves,
 "Annas koku skola",
 LV2107

Cēres parks, Cēres pagasts,
 Kandavas novads
 Dabas aizsardzības
 pārvalde
 Pasūtītājs:

Objekts:
 Novērtēja: Daiga Strēle
 Rasēja: Arita Trimalniece

KOKU NOVĒRTĒJUMA PLĀNS
 Rasējums:
 Datums: 08.01.2018 Mērogs: 1:500 1 Lapa:

Dabas aizsardzības pārvaldei
Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150
daba@daba.gov.lv

10.02.2018

Atzinums Nr. MM102/06

Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas "Cēres parks" dabas vērtību inventarizācija

Eksperts	Maija Medne
Eksperta sertifikāta Nr. un derīguma termiņš	Nr. 102 Biotopu grupa: zālāji (derīgs līdz 04.09.2021.) Biotopu grupas: meži un virsāji, purvi; sugu grupa: vaskulārie augi (derīgs līdz 29.08.2019.)
Atzinumā izvērtētās sugu un biotopu grupas	Sugu grupa: vaskulārie augi; Biotopu grupas: zālāji, meži, purvi
Apsekošanas datums	2017. gada 30. septembris.
Ziņas par apsekojuma laika apstākļiem, ilgumu, platību, metodi	Apsekojuma laikā laikapstākļi piemēroti vizuālo novērojumu veikšanai, saulains, gaisa temperatūra ~ +16 °C, vēja ātrums ~ 2-5 m/s. Teritorija apsekota, izstaigājot dendroloģisko stādījumu un apkārtējās teritorijas ~ 4.75 ha platībā, veicot novērojumu pierakstus un vizuāli dokumentējot situāciju ar fotoaparātu (fotogrāfijas no apsekotās teritorijas apkopotas šī atzinuma 3. pielikumā). Apsekojuma ilgums: 3 stundas.
Aizsardzības statuss	Dabas piemineklis: aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorija "Cēres parks" (vietas kods: LV0470060).
Atzinuma sniegšanas mērķis (plānotā saimnieciskā darbība)	Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas "Cēres parks" dabas vērtību inventarizācija, dendroloģisko stādījuma statusa pamatotības izvērtēšana un robežu precizēšana.

1. VISPĀRĪGS PĒTĀMĀS TERITORIJAS APRAKSTS

Apsekotā teritorija - dabas piemineklis aizsargājamiem dendroloģiskiem stādījumiem "Cēres parks"- atrodas Kandavas novada Cēres pagastā, pie Cēres muižas (X:431417, Y:329899 (LKS 1992 Latvia TM) (skatīt kartoshēmu, 1. pielikums).

Dendroloģiskā stādījuma "Cēres parks" platība ir 3.78 ha, tā atrodas vairākos zemes vienības kadastrus: Nr. 90440050121, 90440050165, 90440050118, 90440050122, 90440050123. Teritorija atrodas Ziemeļkursas augstienē; absolūtais augstums ir ~ 93 m.v.j.l.

Apsekotās teritorijas centrā atrodas Cēres muiža, kur pašreiz atrodas pamatskola. Muižu no visām pusēm aptver intensīvi iekopts parks, kurā aug pārsvarā platlapji - parastās liepas *Tilia cordata*, parastās kļavas *Acer platanoides*, parastie oši *Fraxinus excelsior*. Līdzās vietējo sugu kokaugiem, parkā ir ievērojams skaits svešzemju sugu kokaugu.

Pēc SIA LABIE KOKI eksperti veiktā koku novērtējuma 2017. gada oktobrī, Cēres parkā konstatētas 16 svešzemju koku sugas, ieskaitot tādus dendroloģiski reti sastopamus taksonus kā klinšu ozols (*Quercus petraea*), Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') (1. attēls) un alpu zeltlietus (*Laburnum alpinum*).

Parka Z daļā atrodas Cēres pamatskola (2. attēls) un autostāvvietā. Skolas priekšā ir neliels laukums ar taciņu un puķu dobēm, savukārt tam blakus, starp parka kokiem iekārtots bērnu rotaļu laukums (3. attēls). Parka R daļu norobežo Holandes liepu rinda (4. attēls), tur atrodas arī neliela estrāde un vismazāk koptā parka daļa, kas līdzinās mežam. Šajā daļā kokaudzē dominē kalnu kļavu (*Acer pseudoplatanus*) sējeņi. Netālu no estrādes atrodas vienīgā kritala parkā - liels, gulošs parastā oša stumbrs (5. attēls). Parka D daļā atrodas divi nelieli, iegareni dīķi (6.attēls), savukārt apaļas formas dīķis atrodas apsekotās teritorijas centrā. Dīķi savienoti ar seklu grāvi. Visvairāk izkopta ir parka ZA un A un DA daļa, ko caurauj dažādas ielas: Dīķu, Parka un Skolas ielas. Parka zāliens tiek regulāri pļauts, kā arī apstādījumi papildināti ar jauniem koku stādiem. Zālienā dominē sarkanā auzene *Festuca rubra*, dziedniecības pienene *Taraxacum officinale*, podagras gārša *Aegopodium podagraria*, ložņu āboliņš *Trifolium repens* un *Plagiomnium* ģints sūnas.

Teritorijas antropogēnas izcelsmes īpatsvars ir 100%.

2. ĪSS PIEGULOŠĀS TERITORIJAS APRAKSTS

Uz Z no Cēres parka atrodas sporta zāle un tālāk - lauksaimniecības zemes, savukārt uz A atrodas industriāla zona ar bijušajām mehanizācijas darbnīcām. Uz R no parka atrodas plašas lauksaimniecības zemes, savukārt uz D - ciemata apbūve ar dzīvojamām mājām un pagalmiem, kam raksturīgas palīgēkas un apstādījumi.

Parkam tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir mikroliegums mazajam ērglim *Aquila pomarina* (3 km uz A), un mikroliegums melnajam stārķim *Ciconia nigra* (2.8 km attālumā uz D). Tuvākā Natura 2000 teritorija ir dabas parks Abavas senleja, kas atrodas ~10km attālumā uz DR.

3. DABAS VĒRTĪBAS APSEKOTAJĀ TERITORIJĀ

Dendroloģisko stādījumu teritorijā "Cēres parks" netika konstatēta īpaši aizsargājamo biotopu klātbūtne.

Būtiskākā dabas vērtība apsekotajā teritorijā ir veci, lielu dimensiju koki, kuros izveidojušies dobumi.

Parkā sastopamas divas īpaši aizsargājamās sugas: vabole lapkoku praulgrauzis *Osmoderma eremita* (1 atradne) (7.attēls) un ķērpis kausveida pleirostikta *Pleurosticta acetabulum* (9 atradnes) (8.attēls).

Kausveida pleirostikta sastopama uz kļavu un zirgastaņu stumbriem, arī uz nelieliem kokiem, taču tas ir iespējams, jo blakus atrodas liela izmēra koki, kur suga sastopama. Ķērpis ir termofīls, tas aug uz labi apgaismotiem koku stumbriem.

Lapkoku praulgrauzis konstatēts vienā osī teritorijas centrā (9.attēls), jo pie sakņu kakla novērojami kāpuru ekskrementi. Pēc M.Kalniņa izstrādātā dokumenta "Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai", Cēres parks ir piemērots lapkoku praulgrauža tālākai populācijas attīstībai, jo šeit sastopami veci, dobumaini koki. Kopumā Cēres parkā par praulgrauzim piemērotiem atzīti 48 koki.

Pēc SIA LABIE KOKI eksperti 2017.gada oktobrī veiktās koku inventarizācijas datiem, parkā konstatēti seši īpaši aizsargājami dabas objekti - dižkoki (definēti pēc *Ministru*

kabineta noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā uzrādītajiem stumbru apkārtmēriem 1.3m augstumā no sakņu kakla). Šie un citi parka koki inventarizācijas nolūkos dabā numurēti ar plastikāta numuriem.

Parkā konstatētie dižkoki:

Nr. 43569 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.02 m)

Nr. 43570 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.93 m)

Nr. 43587 - Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (stumbra apkārtmērs: 3.72 m)

Nr. 43590 - Kalnu kļava 'Purpurascens' (stumbra apkārtmērs: 2.44 m)

Nr. 43592 - Kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.20 m)

Nr. 43595 - Kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.78 m)

4. PĒTĀMĀS TERITORIJAS LĪDŽINĒJĀS APSAIMNIEKOŠANAS IZVĒRTĒJUMS, TĀS IETEKME UZ DENDROLOĢISKAJĀM UN DABAS VĒRTĪBĀM

Dendroloģiskajā stādījumā "Cēres parks" veiktās apsaimniekošanas darbības saistāmas ar intensīvu parka uzturēšanu - zāliena pļaušanu, bīstamo koku nozāģēšanu (novērojami celmi), jaunu apstādījumu veidošanu. Īpaši aizsargājamām sugām, kuras konstatētas Cēres parkā, šīs darbības ir piemērotas. Gan kausveida pleiostiktai, gan lapukoku praulgrauzim nepieciešami lielu dimensiju koki, kuru stumbrus apspīd saule. Bioloģiskās daudzveidības veicināšanai nozīmīga ir arī atmirušās koksnes saglabāšana parkā, jo īpaši, parka mazāk izkoptajā daļā, kur ir mitrāki un ēnaināki mikroklimatiskie apstākļi. Šobrīd tur atrodas tikai viena lielu dimensiju oša kritala.

5. PĒTĀMĀS TERITORIJAS AIZSARGĀJAMO DABAS VĒRTĪBU LABVĒLĪGA AIZSARDZĪBAS STATUSA NODROŠINĀŠANAS PRASĪBAS UN DARBĪBAS

Aizliegtās un atļautās darbības dendroloģiskā stādījuma "Cēres parks" teritorijā definē MK noteikumu Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", 8.3. nodaļa, kur aprakstītas atļautās un aizliegtās darbības dendroloģiskajos stādījumos, kā arī 8.2. nodaļa, kur aprakstītas atļautās un aizliegtās darbības īpaši aizsargājama koka jeb dižkoka teritorijā.

Parkā būtiski saglabāt vecus, dobumainus kokus. Dobumi ir mājvieta daudzām, tajā skaitā, īpaši aizsargājamām sugām, piemēram, visu Latvijā sastopamo sugu sikspārņiem, dzeņveidīgajiem, mazajiem dobumperētājiem, kā arī potenciāla dzīves vieta parkā sastopamajam lapukoku praulgrauzim.

Ja tiek veikta dendroloģiskā stādījuma koku sakopšana, tajā skaitā bīstamo koku nozāģēšana pēc SIA Labie Koki eksperti koku novērtējumā sniegtajām rekomendācijām, vēlams lielo koku stumbrus saglabāt parka R daļā. Ja tas saskan ar parka vizuālās attīstības koncepciju, mirušo koksni var pārvērst dažādos vides objektos un saglabāt arī citās parka daļās. Šādi parkam tiks piesaistītas tās sugas, kas apdzīvo mirušo koksni - dažādas vaboles, sēnes, ķērpji u.c. dzīvie organismi.

Sakopjot saglabājamus kokus, lielos sausos zarus nenozāģē pie stumbra, bet atstāj sausu stumbeņi drošā garumā. Arī šādi tiks palielināts atmirušās koksnes daudzums parkā.

Ja par bīstamu tiek atzīts vai arī kļūst koks, kuru apdzīvo īpaši aizsargājamas sugas, nepieciešams sazināties ar Dabas aizsardzības pārvaldi par tālākām darbībām šo sugu aizsardzībā un saglabāšanā.

Atjaunojot parka stādījumus, vēlams saglabāt, vai arī no jauna iestādīt ziedošus krūmus, jo īpaši, no rožu dzimtas. Ziedēšanas laikā tie būs barošanās avots lapkoku praulgraužu izlidojušajām vabolēm, kā arī naktstaureņiem, kas kalpo par barību sikspārņiem.

Nemot vērā, ka parka kokaudzē bieži sastopama koku suga ir parastais osis, paredzams, ka daļa šo koku tuvākajās desmitgadēs ies bojā Latvijā aktuālās ošu slimības dēļ. Ošus invadē parazitiskā sēne *Hymenoscyphus fraxineus*, kas izraisa oša pakāpenisku bojāeju. Plānojot parka rekonstrukciju, jāņem vērā šis apstāklis. Bojā gājušo koku vietā rekomendējoši izvēlēties citus vietējas izcelsmes lapu kokus - parasto vīksnu, parasto liepu, parasto ozolu u.c.

Visas šī atzinuma 5. nodaļā minētās rekomendācijas iekļaujamas parka rekonstrukcijas projektā, ja tāds tiks izveidots un realizēts.

6. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀ DENDROLOĢISKĀ STĀDĪJUMA STATUSA PAMATOTĪBAS IZVĒRTĒJUMS UN ROBEŽU KOREKCIJA

Cēres parkā sastopamās dabas vērtību, jo īpaši lapkoku praulgrauža saglabāšana, ir nozīmīga visas valsts un Eiropas kontekstā. Lapkoku praulgaruzis iekļauts "*Padomes Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību*" II pielikumā, kur apkopotas sugas, kurām veidojamas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kā arī Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Parks ir piemērots lapkoku praulgrauža populācijas attīstībai, jo šeit ir samērā daudz potenciāli piemērotu koku, kurus vabole varētu apdzīvot. Līdzīgi ir ar ķērpī - kausveida pleiostiktu: jau šobrīd novērojams, ka Cēres parkā šis ķērpis apdzīvo arī mazāku dimensiju kokus un veiksmīgi izplatās.

Nemot vērā iepriekš minēto, rekomendēju saglabāt īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT) statusu Cēres parkam.

Tā kā veci, lielu dimensiju koki sastopami nelielās platībās arī parka ZA (kadastrs Nr. 90440050165, ~ 0.33ha) un ZR (kadastrs Nr. 90440050118, ~ 0.22 ha) daļās, pie tam, pēc DDPS Ozols datiem, kadastrā Nr. 90440050118 atrodas divi dižkoki - Holandes liepas, kā arī tur turpinās Holandes liepu rinda, rekomendēju arī šīs nelielās teritorijas iekļaut dendroloģisko stādījumu teritorijā (skatīt kartoshēmu 2. pielikumā). Šīs, pašreiz ārpus aizsargājamās teritorijas esošās daļas, ir vienlīdz piemērotas aizsargājamo sugu attīstībai tāpat kā pārējā parka daļa, un nav būtiska pamatojuma tās atstāt ārpus ĪADT robežas.

Teritorijas R un DR daļās pašreizējo parka robežu, kas ir taisna līnija, būtu vēlams noteikt pa esošo koku vainagu ārējo projekciju, kas atbilstu situācijai dabā.

7. KOPSAVILKUMS, SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

1. Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi "Cēres parks" atrodas Kandavas novada Cēres pagastā. Teritorija ietver intensīvi koptu parku, Cēres muižas ēku, vairākas dzīvojamās mājas un dažādas saimniecības ēkas, kā arī divus dīķus un trīs ielas, kopumā 3.78 ha platībā.
2. Nozīmīgākās apsekotajā teritorijā konstatētās dabas vērtības ir īpaši aizsargājamo sugu atradnes: lapkoku praulgaruzis *Osmoderma eremita* un kausveida pleiostikta *Pleurosticta acetabulum*, kā arī seši īpaši aizsargājami dabas objekti - dižkoki: Nr. 43569 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.02 m); Nr. 43570 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.93 m); Nr. 43587 - Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (stumbra apkārtmērs: 3.72 m); Nr. 43590 - kalnu kļava 'Purpurascens' (stumbra apkārtmērs:

- 2.44 m); Nr. 43592 - kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.20 m); Nr. 43595 - kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.78 m).
3. Īpaši aizsargājami biotopi apsekotajā teritorijā netika konstatēti.
 4. No dabas daudzveidības viedokļa, būtiski parkā saglabāt visus vecos un dobumainos kokus, jo tie ir potenciālas dzīvotnes parkā jau esošajām īpaši aizsargājamām sugām - lapkoku praulgrauzim un kausveida pleirostiktai.
 5. Parkā sastopamas kopumā 16 svešzemju koku sugas, tajā skaitā tādi dendroloģiski reti sastopami taksoni kā klinšu ozols (*Quercus petraea*), Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') un alpu zeltlietus (*Laburnum alpinum*). Informācija par parka dendroloģiskajām vērtībām atrodama SIA LABIE KOKI eksperti 2017. gada septembrī veiktajā koku novērtējumā.
 6. Veicot koku sakopšanu, lielus, sausus atmirušos zarus nenožāgē pie stumbra, bet atstāj stumbeni drošā garumā.
 7. Rekomendējoši parkā nožāgētos kokus kā kritalas saglabāt parka R daļā, vai arī, ja tas iespējams, citur parkā, piemēram, kā vides objektus.
 8. Parka kokaudzē sastopami parastie oši, kas slimo ar parazitisko sēņu *Hymenoscyphus fraxineus* izraisītu slimību un tuvākajās desmitgadēs var aiziet bojā. Šis faktors jāņem vērā, plānojot turpmāko parka rekonstrukciju un attīstību.
 9. Ja par bīstamu tiek atzīts vai arī kļūst koks, kuru apdzīvo īpaši aizsargājamas sugas, nepieciešams sazināties ar Dabas aizsardzības pārvaldi par tālākām darbībām šo sugu aizsardzībā un saglabāšanā.
 10. No parkā sastopamo dabas vērtību viedokļa, Cēres parks atbilst īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statusam.
 11. Dendroloģiskā stādījuma robežu vēlams precizēt un īpaši aizsargājamā dabas teritorijā iekļaut arī nelielas platības parka ZA (kadastrs Nr. 90440050165, ~ 0.33ha) un ZR (kadastrs Nr. 90440050118, ~0.22 ha) daļās, kā arī parka robežu R un DR daļā vēlams noteikt atbilstošu situācijai dabā - pa koku vainagu ārējo projekciju.

8. IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN INTERNETA RESURSI

1. Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS: <https://ozols.gov.lv>
2. Ministru kabineta noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
3. Johnson O., More C., Collins tree guide, London, 2006
4. Laiviņš M., Latvijas kokaugu atlants. Apgāds "Mantojums", 2009.
5. Sugu enciklopēdija Latvijas Daba <https://www.latvijasdaba.lv/>
6. Kalniņš M., Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai. Biedrība "Zaļā upe", Sigulda, 2014
7. Moisejevs R., Ķērpju indikatorsugu rokasgrāmata dabas pētniekiem. *Daugavpils Universitāte, 2016*
8. Ministru kabineta noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu".
9. Padomes direktīva Padomes Direktīva 92/43/EEK
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/LV/TXT/?uri=CELEX%3A31992L0043>

Pielikumi:

1. Apsekotās teritorijas kartoshēma 1:2000 - 1 lpp.;
2. Priekšlikums teritorijas robežu izmaiņām, kartoshēma 1:2000 - 1 lpp.;
3. Fotogrāfijas no apsekotās teritorijas - 1 lpp.

Atzinums sagatavots uz 9 lapām, no tām - 3 pielikumi, katrs uz 1 lapas.

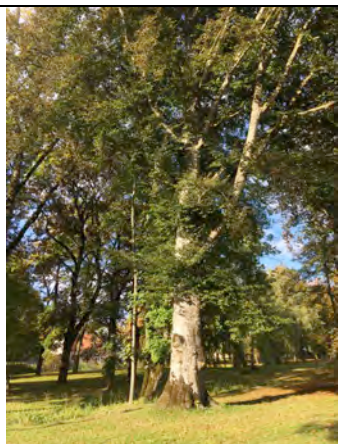
Atzinumu sagatavoja:

Sugu un biotopu jomas eksperte (sertifikāta Nr. 102) **Maija Medne**

(Tālrunis +371 26741537; e-pasts: maijamedne@gmail.com)

Atzinuma MM102/06 Pielikums Nr. 3

FOTOGRĀFIJAS NO APSEKOTĀS TERITORIJAS

1. attēls. Dižkoks Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' *Fagus sylvatica* 'Purpurea'.

2. attēls. Cēres pamatskola.

3. attēls. Parka centrālā daļa ar labiekārtotu bērnu laukumiņu un veciem kokiem.

4. attēls. Holandes liepu aleja parka ZR daļā.

5. attēls. Atmirusi koksne - oša kritala parka R daļā.

6. attēls. Viens no Cēres parka dīķiem teritorijas D daļā.

7. attēls. Lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* kāpuru mēsli.

8. attēls. Īpaši aizsargājama ķērpju suga - kausveida pleirostiktka *Pleurosticta acetabulum*.

9. attēls. Nokaltis parastais osis - koks, kurā atrodas lapkoku praulgrauža ligzda.